
Monitoring
zawodów deficytowych i nadwyżkowych
w województwie zachodniopomorskim
w I półroczu 2014 roku

WSTĘP	3
ROLA I ZNACZENIE MONITORINGU	3
UWAGI METODOLOGICZNE	5
PODSTAWOWE DEFINICJE	6
1. SYTUACJA NA RYNKU PRACY W I PÓŁROCZU 2014 ROKU	9
1.1. BEZROBOCIE REJESTROWANE W POLSCE	9
1.2. BEZROBOCIE W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM	11
1.3. BILANS BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE	15
1.4. STRUKTURA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH	17
1.5. BEZROBOTNI WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI, OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY (KLASYFIKACJA PKD)	19
2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW	21
2.1. STRUKTURA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW	21
2.2. NOWE REJESTRACJE BEZROBOTNYCH WEDŁUG ZAWODÓW	25
2.3. ZAWODY GENERUJĄCE DŁUGOTRWAŁE BEZROBOCIE	29
3. ANALIZA WOLNYCH MIEJSC PRACY I MIEJSC AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	30
3.1. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WEDŁUG ZAWODÓW	32
4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	38
4.1. ZAWODY DEFICYTOWE	41
4.2. ZAWODY W RÓWNOWADZE	42
4.3. ZAWODY NADWYŻKOWE	45
5. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE W POWIATACH	47
WNIOSKI	52

Wstęp

Instytucje przeciwdziałające bezrobociu z całą pewnością wykorzystują wszystkie środki, którymi dysponują, by zapobiec skutkom bezrobocia. Jednakże samo przeciwdziałanie nie jest jedyną słuszną drogą do wyeliminowania „choroby cywilizacji”. Daje się zauważyć, możliwość ingerencji w wykształcenie przyszłych młodych osób, które dopiero wejdą na rynek pracy. I w tej przestrzeni należy szukać skutecznego sposobu przeciwdziałania bezrobociu, już w okresie samego kształcenia młodej osoby, gdy nie zawsze świadomie wybiera tę czy inną szkołę, ten czy inny kierunek kształcenia. Do priorytetowych zadań instytucji zajmujących się problematyką rynku pracy należy skuteczne prognozowanie zawodów przyszłościowych i wskazywanie na te dziedziny, w których należy, co najmniej zmniejszyć ilość uczącej się młodzieży lub całkowicie zmienić kierunki kształcenia.

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie za jeden z najistotniejszych kierunków badania rynku uznał, systematyczną obserwację wojewódzkiego rynku pracy pod kątem kształtowania się popytu i podaży siły roboczej w przekroju zawodowym. Rozpoczęto bieżącą koordynację szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, a także diagnozowanie aktualnej sytuacji bezrobocia w województwie zachodniopomorskim oraz określenia kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych do potrzeb rynku pracy. Podjęto próbę, stworzenia swoistego narzędzia służącego określaniu zawodów mających tendencję rozwoju oraz zanikających na rynku pracy, a także tych, których podaż równoważy się popytem. Na tej podstawie formułowane są oceny, wnioski i krótkotrwałe prognozy niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania systemu kształcenia i szkolenia bezrobotnych.

Rola i znaczenie monitoringu

Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwoli w szczególności na¹:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń,
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół),

---

¹ Zalecenia Metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Ministerstwo Gospodarki i Pracy, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2003 r., s. 8-9.

- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Ponadto, informacje o bezrobociu i ofertach pracy według zawodów posłużą w szczególności, jako źródło informacji do:

- dostosowania poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy,
- prowadzenia racjonalnej i zgodnej z realiami rynku pracy gospodarki środkami Funduszu Pracy, pozostającymi w dyspozycji powiatowych urzędów pracy, w zakresie asygnowania środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, szczególnie w zakresie programów specjalnych i aktywizacji absolwentów,
- opracowywania przez samorządy lokalne strategii działania oraz oceny i weryfikacji ich założeń w części dotyczącej łagodzenia skutków bezrobocia oraz promocji zatrudnienia,
- planowania działań przez instytucje i organizacje współpracujące na lokalnym rynku pracy w zakresie przeciwdziałania bezrobociu,
- podnoszenia jakości poradnictwa zawodowego, poprzez bieżące wskazywanie doradcom zawodowym profesji poszukiwanych przez lokalnych pracodawców oraz takich, na które maleje zapotrzebowanie,
- stworzenia praktycznego systemu wymiany informacji o wzajemnych powiązaniach, zachodzących pomiędzy potrzebami rynku pracy i systemem edukacyjnym, tak dla instytucji rynku pracy, jak instytucji edukacyjnych,
- usprawnienia pośrednictwa pracy, poprzez dostarczanie informacji zawodoznawczych charakteryzujących stan i ewolucję rynków zatrudnienia (ze szczególnym uwzględnieniem zawodów deficytowych i nadwyżkowych) w środowiskach lokalnych,
- stworzenia podstaw do dyskusji o korekcie kierunków struktury i treści kształcenia zgodnie z wymogami poszczególnych rynków pracy,
- uświadomienia pracownikom instytucji rynku pracy, skali niedostosowania struktury zawodów/specjalności do potrzeb rynku pracy,
- wyposażenia przedstawicieli instytucji edukacyjnych w wiedzę o stanie i ewolucji rynku pracy w województwie i (odpowiednim) powiecie,
- podniesienia wiedzy przedstawicieli instytucji edukacyjnych o procesie dostosowania edukacji do wymagań wojewódzkiego i powiatowego rynku zatrudnienia,

- uzyskania przez przedstawicieli instytucji edukacyjnych wiedzy, niezbędnej do prowadzenia bieżącej koordynacji edukacji z zatrudnieniem,
- podniesienia świadomości przedstawicieli instytucji zajmujących się rynkiem pracy i rynkiem edukacyjnym o konieczności prowadzenia zintegrowanych działań na rzecz dostosowania systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Zakłada się, że głównymi użytkownikami informacji zawartych w opracowaniu będą:

- Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego,
- Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie i powiatowe urzędy pracy z terenu województwa zachodniopomorskiego,
- lokalne władze oświatowe i dyrekcje szkół ponadgimnazjalnych oraz placówki naukowo – badawcze,
- zainteresowane lokalne organy rządowe i samorządowe,
- instytucje i organizacje społeczno – polityczne z terenu województwa zachodniopomorskiego zainteresowane współdziałaniem na rynku pracy,
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej,
- Instytucje szkoleniowe.

Uwagi metodologiczne

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest prowadzony w oparciu o ujednolicone dla całego kraju zalecenia metodyczne, opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Zgodnie z zaleceniami metodycznymi raporty z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych opracowywane są, co pół roku na poziomie powiatu, województwa i kraju przez publiczne służby zatrudnienia.

Podstawowym źródłem informacji, są dane statystyczne zawarte w sprawozdaniu MPiPS-01 załącznik 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności, ostatniego miejsca pracy oraz wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej” oraz załącznik 3 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”.

Dane liczbowe o bezrobociu i wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej w I półroczu 2014 roku, uzyskane z powiatowych urzędów pracy województwa zachodniopomorskiego opracowano, posługując się nazwami grup zawodów, zawodów i specjalności zgodnymi z obowiązującą od 1 lipca 2010 roku nową klasyfikacją wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82 z dnia 17 maja 2010 r., poz. 537). Układ klasyfikacji zawodów

i specjalności, kryteria klasyfikacyjne oraz system kodowy przyjęto zgodnie z Międzynarodowym Standardem ISCO-08.

Używane w tekście opracowania określenia: zawód, zawody i specjalności, grupa zawodów wynika z nazewnictwa stosowanego w „Klasyfikacji zawodów i specjalności”. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności), z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji.

Wymienione kryteria posłużyły grupowaniu poszczególnych zawodów i specjalności w grupy elementarne, a te z kolei w bardziej zagregowane grupy średnie, duże i wielkie. W efekcie struktura klasyfikacji obejmuje:

- 10 grup wielkich (kod jednocyfrowy),
- 43 grupy duże – wewnętrzny podział grup wielkich (kod dwucyfrowy),
- 132 grupy średnie – wewnętrzny podział grup dużych (kod trzycyfrowy),
- 444 grupy elementarne – wewnętrzny podział grup średnich (kod czterocyfrowy),
- **2 360 zawodów i specjalności tworzących grupy elementarne (kod sześciocyfrowy).**

Ponadto, przy monitoringu uwzględniono także poziom i strukturę bezrobotnych oraz zgłaszanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według Polskiej Klasyfikacji Działalności, która obowiązuje na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

Podstawowe definicje

Dane wynikowe z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych określone są za pomocą **wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu**. Celem właściwej interpretacji danych należy przytoczyć podstawowe definicje używanych pojęć.

Przez **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych** należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe określane są za pomocą **wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów** mierzonej stosunkiem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w badanym okresie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, w badanym okresie.

Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w zawodzie k ($\bar{N}_I^k$)

$$\bar{N}_I^k = \bar{B}_I^k - \bar{O}_I^k$$

gdzie:

$\bar{B}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie **k** danym roku,

$\bar{O}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie **k** w danym roku,

przy czym wielkości te są obliczane według wzorów:

$$\bar{B}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^6 B_i^k}{6}$$

$$\bar{O}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^6 O_i^k}{6}$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i-tym miesiącu w zawodzie **k**

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i-tym miesiącu w zawodzie **k**

Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k ($W_{n,I}^k$) - jest syntetyczną miarą zapotrzebowania na dany zawód. Powstaje poprzez podzielenie średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie, przez średnią miesięczną liczbę zarejestrowanych osób w tym zawodzie. Im wskaźnik uzyskuje większą wartość, tym zawód, do którego odnosi się jest bardziej nadwyżkowy, a więc jest więcej zarejestrowanych osób w tym zawodzie, niż ofert pracy dla osób w tym zawodzie. Dla tego wskaźnika charakterystyczne są trzy przypadki:

- Gdy wartość wynosi zero (0) – wskaźnik osiąga tą wartość, gdy nie wpłynęły oferty w danym zawodzie oraz nikt nie zarejestrował się w tym zawodzie bądź, gdy nie

zgłoszono ofert pracy w danym zawodzie a nastąpiło zarejestrowanie bezrobotnego (-ych) w tym zawodzie,

- Gdy wartość wynosi MAX – to sytuacja, w której wartość liczbowa nie może być podana ze względu na reguły matematyczne. Zachodzi, gdy do urzędów pracy wpłynęły oferty w danym zawodzie, lecz w tym zawodzie nikt nie zarejestrował się, jako bezrobotny (dzielenie przez zero jest niedopuszczalne),
- Gdy wartość kształtuje się w okolicach jedności (1) – to sytuacja, w której mniej więcej (bądź dokładnie tyle samo) jest zgłaszanych ofert pracy w danym zawodzie, co zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie. Oznacza względną bądź idealną równowagę.

$$W_{n,I}^k = \frac{\overline{O}_I^k}{\overline{B}_I^k}$$

gdzie:

$\overline{O}_I^k$, $\overline{B}_I^k$ są określone wzorami

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

Wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie k ($W_{s,I}^k$) – wskaźnik ten jest wynikiem dzielenia średniej liczby ofert pracy w danym zawodzie przez średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie. Im większa wartość wskaźnika tym większa szansa uzyskania pracy w danym zawodzie.

$$W_{s,I}^k = \frac{\overline{PO}_I^k}{\overline{PB}_I^k}$$

gdzie:

$\overline{PO}_I^k$ - średnia miesięczna liczba ofert pracy w zawodzie k w danym roku, będąca w dyspozycji powiatowego urzędu pracy, obliczana według wzoru:

$$\overline{PO}_I^k = \frac{PO_{t-1}^k + O_I^k}{6}$$

przy czym

PO_{t-1}^k - liczba ofert pracy w zawodzie k, będąca do dyspozycji powiatowego urzędu pracy w końcu poprzedniego roku (t-1)

O_I^k - liczba ofert pracy w zawodzie k, zgłoszona do powiatowego urzędu pracy danym roku oraz

$\overline{PB}_I^k$ - średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w zawodzie k w danym roku obliczany metodą uproszczoną według wzoru:

$$\overline{PB}_I^k = \frac{PB_{t-1}^k + PB_I^k}{2}$$

przy czym:

PB_{t-1}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu poprzedniego roku

PB_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu danego roku.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie k ($W_{d,I}^k$) – wartość wskaźnika informuje ile procent bezrobotnych zarejestrowanych w danym zawodzie pozostaje w rejestrach powiatowych urzędów pracy, co najmniej 12 miesięcy. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwale bezrobotnych w danym zawodzie.

$$W_{d,I}^k = \frac{B_{d,I}^k}{B_I^k} \cdot 100\%$$

gdzie:

$B_{d,I}^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu w końcu danego roku,

B_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu w końcu danego roku.

1. Sytuacja na rynku pracy w I półroczu 2014 roku

1.1. Bezrobocie rejestrowane w Polsce

W I półroczu 2014 roku w porównaniu z ubiegłym, notowano spadek bezrobocia rejestrowanego w Polsce. W województwie wielkopolskim liczba bezrobotnych w badanym okresie wykazywała się najwyższą tendencją spadku – o 20 877 osób. Na koniec czerwca

2014 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy na obszarze kraju znajdowało się łącznie 1 912,5 tys. osób bezrobotnych wobec 2 109,1 tys. w analogicznym okresie roku ubiegłego, co oznacza spadek o 9,3%. Zarejestrowani stanowili 12,0% ludności aktywnej zawodowo², czyli o 1,2 pkt proc. mniej niż na koniec czerwca 2013 roku. W zbiorowości bezrobotnych większość stanowiły kobiety tj. 50,9% (50,5% w roku ubiegłym). Prawo do zasiłku posiadało 13,2% zarejestrowanych wobec 16,1% na koniec czerwca 2013 roku. Ze zbioru województw największym odsetkiem osób bezrobotnych w ogólnej liczbie aktywnych zawodowo charakteryzowało się niezmiennie warmińsko-mazurskie – 19,0%, a na kolejnym miejscu uplasowało się kujawsko-pomorskie – 16,3%. Najmniejsze bezrobocie notowano w Wielkopolsce – 8,3%.

Tabela 1. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia według województw w czerwcu 2013 i 2014 roku

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych				Dynamika 2013 = 100		Stopa bezrobocia	
	VI.2013		VI.2014		ogółem	kobiety	VI.2013	VI.2014
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety				
POLSKA	2 109 145	1 064 344	1 912 541	972 734	90,7	91,4	13,2	12,0
Dolnośląskie	153 416	76 933	134 510	68 187	87,7	88,6	13,2	11,6
Kujawsko-Pomorskie	145 781	78 301	132 125	72 745	90,6	92,9	17,6	16,3
Lubelskie	128 587	61 961	118 755	57 044	92,4	92,1	13,8	12,9
Lubuskie	58 477	30 154	50 542	26 311	86,4	87,3	15,3	13,6
Łódzkie	152 352	73 745	137 287	66 376	90,1	90,0	14,0	12,9
Małopolskie	160 904	82 039	145 443	74 409	90,4	90,7	11,5	10,3
Mazowieckie	281 792	132 176	261 730	123 884	92,9	93,7	11,1	10,3
Opolskie	50 366	26 134	45 298	23 693	89,9	90,7	13,8	12,7
Podkarpackie	145 779	72 946	136 626	68 931	93,7	94,5	15,5	14,7
Podlaskie	68 002	30 781	62 857	28 493	92,4	92,6	14,4	13,5
Pomorskie	112 908	60 989	100 344	55 011	88,9	90,2	13,2	11,7
Śląskie	208 661	111 078	189 013	99 942	90,6	90,0	11,2	10,3
Świętokrzyskie	84 199	40 236	79 516	38 373	94,4	95,4	15,4	14,9
Warmińsko-Mazurskie	107 384	54 695	98 714	50 742	91,9	92,8	20,2	19,0
Wielkopolskie	145 409	78 789	124 532	69 916	85,6	88,7	9,7	8,3
Zachodniopomorskie	105 128	53 387	95 249	48 677	90,6	91,2	17,0	15,7

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Z porównania stopy bezrobocia z końca czerwca 2013 i 2014 roku wynika, że we wszystkich województwach wskaźnik ten był niższy. Odsetek bezrobotnych w zbiorowości osób aktywnych zawodowo w największym stopniu zmniejszył się w województwie lubuskim o 1,7 pkt proc i dolnośląskim, o 1,6 pkt proc.

Bezrobocie na poziomie powiatowym na koniec czerwca 2014 roku wynosiło od 3,7% w Poznaniu do 35,8% w powiecie szydłowieckim (woj. mazowieckie). W grupie 30 powiatów charakteryzujących się największym bezrobociem rejestrowanym znalazło się sześć z województwa zachodniopomorskiego. Na najwyższej pozycji – siódmej - uplasował się

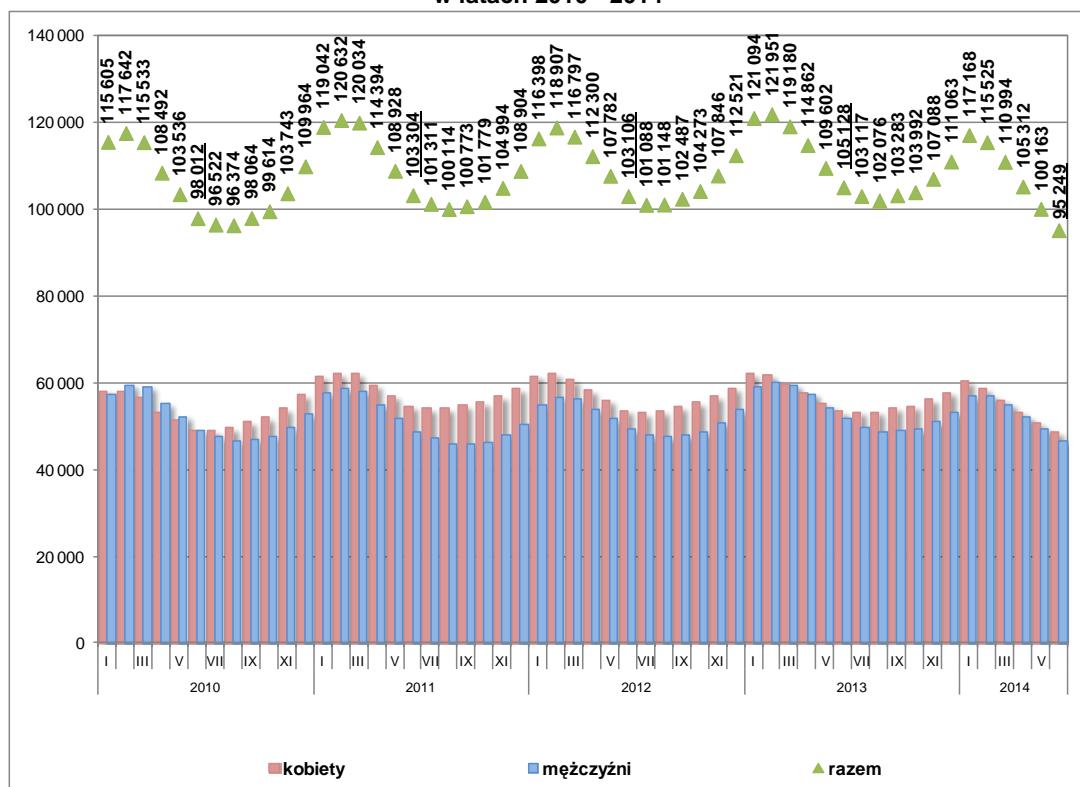
² Wg metodologii GUS stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy). (Źródło: „Zasady metodyczne statystyki rynku pracy i wynagrodzeń”.)

powiat białogardzki ze stopą 27,3%. W analizowanej grupie znalazły się ponadto powiaty: łobeski, choszczeński, pyrzycki, koszaliński, szczecinecki.

1.2. Bezrobocie w województwie zachodniopomorskim

Na koniec czerwca 2014 roku w ewidencji urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego pozostawało 95 249 osób bezrobotnych wobec 105 128 osób w analogicznym okresie roku ubiegłego, co oznacza spadek o 9,4%. Najniższa liczba bezrobotnych w I półroczu 2014 roku wypadła w miesiącu czerwcu, czyli od początku analizowanego roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 14,2%, co jest stałą tendencją obserwowaną na rynku pracy. Spadek bezrobocia w pierwszej połowie roku wynika z większej podaży ofert pracy m.in. w budownictwie, rolnictwie, turystyce.

Wykres 1. Liczba bezrobotnych z podziałem na płeć w województwie zachodniopomorskim w latach 2010 - 2014

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Na koniec badanego okresu w strukturze zarejestrowanych według płci większość stanowiły kobiety – 51,1%. Dla porównania na koniec 2011 roku udział kobiet kształtował się na poziomie 53,8%, wykazuje więc tendencję zniżkową.

W końcu czerwca 2014 roku prawo do zasiłku posiadało 13 895 osób, ponad połowę stanowiły kobiety (7 061). Osoby pobierające zasiłek stanowiły 14,6% bezrobotnych, w analogicznym okresie poprzedniego roku udział ten wynosił 17,2%.

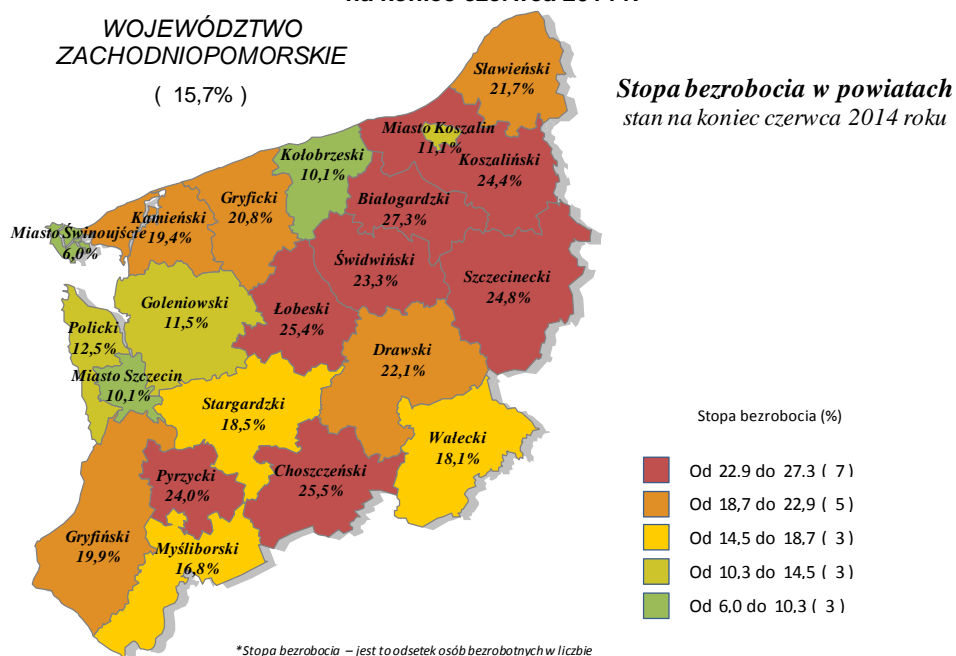
Zdecydowana większość zarejestrowanych na koniec badanego okresu to osoby już posiadające doświadczenie zawodowe tj. 83,6% (79 591 osób). W grupie tej znajdowały się m.in. osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy, które stanowiły 4,4% tj. o 0,1 pkt proc. więcej niż przed rokiem. Pozostała, ponad 15 tys. grupa osób bezrobotnych dotychczas nie pracowała.

Z analizy danych dotyczących miejsca zamieszkania osób bezrobotnych wynika, że na koniec badanego okresu znaczną część stanowiły osoby zamieszkujące miasta – 60,6%. Udział zarejestrowanych z terenów wiejskich kształtował się na poziomie 39,4%.

Grupa bezrobotnych, którzy zostali zarejestrowani w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki składała się z 1 646 osób, stanowiących 1,7% zarejestrowanych. W porównaniu z rokiem poprzednim osób bezrobotnych, które niedawno zakończyły edukację było o niemal 500 mniej.

W zbiorze powiatów największym bezrobociem rejestrowanym na koniec czerwca 2014 roku charakteryzował się powiat białogardzki (7 miejsce w Polsce), w którym zarejestrowani stanowili 27,3% ludności aktywnej zawodowo w regionie. Stopę bezrobocia na poziomie wyższym niż 25% wyliczono ponadto dla powiatów łobeskiego i choszczeńskiego. Najniższe bezrobocie notowano w miastach na prawach powiatu tj. Świnoujście – 6,0%, Szczecin – 10,1%, Koszalin – 11,1% oraz w powiecie kołobrzeskim, w którym analizowany wskaźnik wyniósł 10,1%.

Wykres 2. Stopa bezrobocia w powiatach województwa zachodniopomorskiego na koniec czerwca 2014 r.

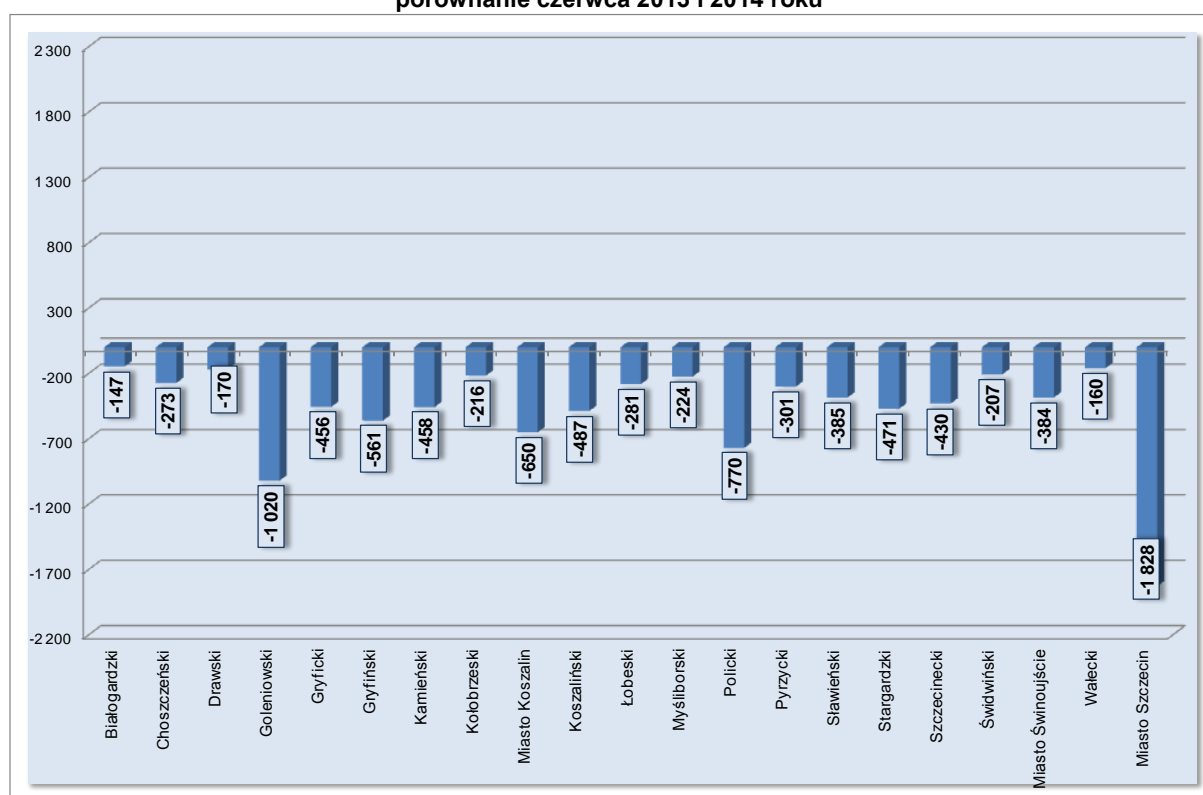

W czerwcu 2014 roku spadek stopy bezrobocia w województwie zachodniopomorskim w porównaniu z czerwcem 2013 wyniósł 1,3%. Największy

zaobserwowano w powiatach: goleniowskim (o 3,5%), polickim (o 3,0%). Natomiast najmniejszy spadek stopy bezrobocia notowano w powiecie białogardzkim, myśliborskim oraz świdwińskim (o 0,2%). Największą wartością bezrobocia na koniec I półrocza 2014 roku charakteryzowały się powiaty: białogardzki (27,3%), choszczeński (25,5%) i łobeski (25,4%).

O 9,4% zmniejszyła się liczba bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w końcu I półrocza 2014 w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego. W analizowanym województwie największy ubytek liczby bezrobotnych notowano w powiatach goleniowskim (o 27,7%), polickim (o 19,2%) oraz Mieście Świnoujście (o 32,0%).

Wykres 3. Wzrost/spadek liczby osób bezrobotnych w powiatach województwa zachodniopomorskiego – porównanie czerwca 2013 i 2014 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Z uwagi na trudności w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia przez osoby bezrobotne w Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku wyróżnia się osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy³. Na koniec

³ W ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wyróżniono kategorie osób, w stosunku do których mogą być dodatkowo stosowane takie działania, jak m.in.: przedstawienie propozycji zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, stażu, odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy lub w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych. Są to następujące grupy bezrobotnych zarejestrowanych: bezrobotni długotrwale, bezrobotni do 25 roku życia, kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, bezrobotni powyżej 50 roku życia, bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego, bezrobotni samotnie wychowujący, co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia oraz bezrobotni niepełnosprawni.

czerwca 2014 roku do powyższej grupy zakwalifikowano 86,0% osób znajdujących się w rejestrach urzędów pracy w zachodniopomorskim. W tabeli numer 2 umieszczono dane dotyczące poszczególnych kategorii osób bez pracy. Wynika z nich, że na koniec ubiegłego roku największą grupę zarejestrowanych tworzyły osoby nieposiadające średniego wykształcenia tj. ponad 58 tys., stanowiące niemal ⅓ wszystkich zarejestrowanych. Więcej niż połowę bezrobotnych stanowiły ponadto osoby długotrwale pozostające bez pracy. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego zaobserwowano spadek w liczbie bezrobotnych w większości kategorii osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, od 1,9% w grupie osób które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia do 15,7% w grupie bezrobotnych do 25 roku życia. W przypadku kategorii, w której odsetek zarejestrowanych był znaczny, tj. długotrwale bezrobotni odnotowano spadek o 2,3%.

Tabela 2. Wybrane kategorie osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim na koniec czerwca 2013 i 2014 r.

Wyszczególnienie	I półrocze 2013				I półrocze 2014				Różnica 06.2014-06.2013		
	ogółem	udział w ogółem (%)	kobiety	udział kobiet w danej kategorii	ogółem	udział w ogółem (%)	kobiety	udział kobiet w danej kategorii	ogółem	kobiety	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Ogółem	105 128	100,0%	53 387	50,8%	95 249	100,0%	48 677	51,1%	-9 879	-4 710	
Z prawem do zasiłku	18 116	17,2%	8 921	49,2%	13 895	14,6%	7 061	50,8%	-4 221	-1 860	
Zamieszkali na wsi	41 066	39,1%	21 548	52,5%	37 538	39,4%	5 444	14,5%	-3 528	-16 104	
w tym posiadający gospodarstwa rolne	48	0,0%	26	54,2%	45	0,0%	8	17,8%	-3	-18	
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	2 134	2,0%	1 375	64,4%	1 646	1,7%	94	5,7%	-488	-1 281	
w tym, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	642	0,6%	446	69,5%	526	0,6%	30	5,7%	-116	-416	
Cudzoziemcy	133	0,1%	73	54,9%	130	0,1%	11	8,5%	-3	-62	
Osoby będące w szczególnej sytuacji	96 939	92,2%	48 655	50,2%	81 921	86,0%	42 771	52,2%	-15 018	-5 884	
z tego	Do 25 roku życia	16 294	16,8%	8 642	53,0%	13 735	14,4%	7 495	54,6%	-2 559	-1 147
	Długotrwale bezrobotne	55 246	57,0%	30 533	55,3%	53 965	56,7%	29 506	54,7%	-1 281	-1 027
	Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	x	x	13 524	x	0	x	12 804	x	x	-720
	Powyżej 50 roku życia	28 939	29,9%	11 112	38,4%	27 374	28,7%	10 608	38,8%	-1 565	-504
	Bez kwalifikacji zawodowych	33 040	34,1%	18 241	55,2%	30 860	32,4%	17 230	55,8%	-2 180	-1 011
	Bez doświadczenia zawodowego	24 894	25,7%	13 971	56,1%	22 057	23,2%	12 648	57,3%	-2 837	-1 323
	Bez wykształcenia średniego	64 113	66,1%	27 350	42,7%	58 272	61,2%	25 212	43,3%	-5 841	-2 138
	Samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	14 787	15,3%	12 197	82,5%	13 834	14,5%	11 484	83,0%	-953	-713
	Które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	2 966	3,1%	131	4,4%	2 910	3,1%	134	4,6%	-56	3
	Niepełnosprawni	4 500	4,6%	2 116	47,0%	4 325	4,5%	2 005	46,4%	-175	-111
	Po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	52	0,1%	36	69,2%	98	0,1%	67	68,4%	46	31

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Z analizy danych dotyczących kobiet będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy wynika, że zdecydowanie dominowały one w kategorii osób samotnie wychowujących, co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia tj. udział na poziomie 83,0%, a także w grupie osób po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego – 68,4%. Przewagę liczebną Pań zaobserwowano również wśród bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego, bez kwalifikacji zawodowych, do 25 roku życia i długotrwale bezrobotnych. W porównaniu ze stanem w podobnym okresie roku ubiegłego największy przyrost liczbowy bezrobotnych kobiet notowano w grupie kobiet po zakończeniu kontraktu socjalnego, o 86,1%. W pozostałych kategoriach osób bezrobotnych zaobserwować można spadki w liczbie kobiet, najwyższy wyniósł od 13,3% w grupie bezrobotnych do 25 roku życia, najniższy 3,4% wśród kobiet długotrwale pozostających bez pracy.

1.3. Bilans bezrobocia w województwie

Z analizy danych zawartych w tabelach 3 i 4, dotyczących bilansu osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim wynika, że w ciągu I półrocza 2014 roku w urzędach pracy zarejestrowano niemal 65 tys. osób poszukujących zatrudnienia, z kolei wyłączono z ewidencji w tym czasie ponad 80 tys. osób. W grupie zarejestrowanych 83,5% stanowiły osoby powracające do rejestracji po raz kolejny. W pozostałej grupie znajdowały się osoby rejestrujące się po raz pierwszy. Wśród osób, które już wcześniej korzystały z usług urzędów pracy występowały osoby po zakończonym programie stażu (1,9 tys. osób), po szkoleniu (1,8 tys.), pracach społecznie użytecznych (914 osób), robotach publicznych (798 osób).

Tabela 3. Rejestracje osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w I półroczu 2013 i 2014 r.

Wyszczególnienie		I półrocze 2013		I półrocze 2014		3 - 1	4 - 2	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety			
0		1	2	3	4	5	6	
Bezrobotni zarejestrowani w miesiącu sprawozdawczym		1	71 592	32 520	64 989	29 698	-6 603	-2 822
z tego	po raz pierwszy	2	12 220	5 693	10 739	5 151	-1 481	-542
	po raz kolejny	3	59 372	26 827	54 250	24 547	-5 122	-2 280
z tego	po pracach interwencyjnych	4	326	222	354	231	28	9
	po robotach publicznych	5	1 068	516	798	459	-270	-57
	po stażu	6	2 678	1 949	1 975	1 400	-703	-549
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	7	4	4	12	4	8	0
	po szkoleniu	8	2 351	856	1 851	558	-500	-298
	po pracach społecznie użytecznych	9	1 148	676	914	574	-234	-102
	po zakończeniu indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub kontraktu socjalnego	10	60	48	139	94	79	46

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W strukturze osób wyłączonych z ewidencji według powodu wyrejestrowania największą grupę stanowiły osoby, które podjęły zatrudnienie tj. 35,5 tys. osób wobec 35,8 tys. w analogicznym okresie roku ubiegłego. W dalszej kolejności wyłączenia wynikały

z niepotwierdzenia przez osobę bezrobotną gotowości do podjęcia pracy⁴ – 21,3 tys. osób wobec 19,9 tys. w zeszłym roku. W przypadku wyłączeń z powodu podjęcia pracy dominujący udział miało zatrudnienie niesubsydiowane, które otrzymało w analizowanym półroczu 31,1 tys. osób bezrobotnych, w tym pracę sezonową podjęło ponad 3,1 tys. osób. Pracę subsydiowaną przy wykorzystaniu m. in. środków Funduszu Pracy, EFS, PFRON rozpoczęło ponad 4,3 tys. osób. Najwięcej bezrobotnych otrzymało pracę w ramach prac interwencyjnych tj. 1,3 tys. osób. W ramach aktywizacji zawodowej w pierwszym półroczu bieżącego roku program stażu i prace społecznie użyteczne rozpoczęło odpowiednio 7,5 i 3,4 tys. osób, na szkolenia skierowano 2,3 tys. osób bezrobotnych. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego zaobserwowano nieznacznie mniejszą liczbę osób skierowanych do prac subsydiowanych, o 661 osób, jak również mniej osób skorzystało z pozostałych form aktywizacji zawodowej. Jedynie program stażu będący najpopularniejszą formą aktywizacji rozpoczęło o ponad 500 osób więcej niż miało to miejsce przed rokiem.

Tabela 4. Wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w I półroczu 2013 i 2014 r.

Wyszczególnienie		I półrocze 2013		I półrocze 2014		3 - 1	4 - 2			
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety					
0		1	2	3	4	5	6			
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w miesiącu		1	78 985	37 942	80 803	38 841	1 818	899		
z tego z przyczyn	podjęcia pracy w miesiącu sprawozdawczym	2	35 811	17 859	35 516	18 130	-295	271		
	z tego	niesubsydiowanej	3	30 783	15 648	31 149	16 134	366	486	
		w tym pracy sezonowej	4	3 682	2 070	3 191	1 936	-491	-134	
		subsydiowanej	5	5 028	2 211	4 367	1 996	-661	-215	
		z tego	prac interwencyjnych	6	1 222	657	1 352	720	130	63
			robót publicznych	7	2 189	938	1 178	506	-1 011	-432
			podjęcia działalności gospodarczej	8	1 036	413	969	434	-67	21
			podjęcia pracy w ramach refundacji	9	530	178	822	313	292	135
			inne	10	51	25	46	23	-5	-2
		rozpoczęcia szkolenia	11	2 810	1 038	2 315	715	-495	-323	
		rozpoczęcia stażu	12	7 015	4 712	7 516	4 859	501	147	
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	13	14	9	12	10	-2	1		
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	14	3 487	2 180	3 414	2 158	-73	-22		
	rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	15	196	131	384	230	188	99		
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	16	1 197	476	1 272	549	75	73		
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	17	19 970	6 943	21 348	7 363	1 378	420		
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	18	4 242	2 432	4 846	2 724	604	292		
	podjęcia nauki	19	43	22	33	14	-10	-8		
	ukończenia 60/65 lat	20	289	196	315	217	26	21		
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	21	1 011	521	786	374	-225	-147		
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	22	736	488	813	503	77	15		
	innych	23	2 164	935	2 233	995	69	60		

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

⁴ Zgodnie z objaśnieniami do formularza MPiPS-01 są to osoby, które zostały pozbawione statusu bezrobotnego z powodu: braku gotowości do podjęcia pracy zgodnie z art. 33 ust. 4 pkt 4 i pkt 4a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; osoby, które wyjechały za granicę na okres co najmniej 10 dni; osoby, które przez okres co najmniej 10 dni pozostają w sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia; nadterminowej, zasadniczej służby wojskowej, służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego, ćwiczeń wojskowych oraz okresowej służby wojskowej (zawodowej).

1.4. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych

Z analizy struktury osób bezrobotnych z województwa zachodniopomorskiego według wieku na koniec I półrocza 2014 roku wynika, że najliczniejszą grupę stanowiły osoby od 25 do 34 roku życia – 27,4%, a następnie od 35 do 44 roku życia – 20,8%. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego wzrost liczby bezrobotnych zaobserwowano w grupie osób w wieku 60-64 lata, o niemal 1 tys. osób. Największy spadek udziału procentowego w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano dla grupy 18 – 24 o 1,1 pkt proc. W przypadku zbiorowości kobiet na koniec badanego okresu co trzecia zarejestrowana mieściła się w przedziale wiekowym 25 – 34 lata. W badanej grupie w porównaniu z rokiem ubiegłym w trzech kategoriach zaobserwowano spadek udziału bezrobotnych kobiet od 1,0% w grupie 25 - 34 lata do 0,6% w grupie 45 - 54 lata. Natomiast najwyższy przyrost w grupie 60 – 64 lata o 0,9%.

Tabela 5. Bezrobotni według wieku, wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim na koniec I półrocza 2013 i 2014 roku

Wyszczególnienie		Bezrobotni ogółem		udział %		4-3
		II kwartał 2013	II kwartał 2014	II kwartał 2013	II kwartał 2014	
0		1	2	3	4	5
Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1	8 509	7 761	8,1	8,1	0,1
	1-3	13 735	12 440	13,1	13,1	0,0
	3-6	20 615	16 510	19,6	17,3	-2,3
	6-12	24 118	20 726	22,9	21,8	-1,2
	12-24	19 378	18 175	18,4	19,1	0,6
	pow. 24	18 773	19 637	17,9	20,6	2,8
Wiek	18-24	16 294	13 735	15,5	14,4	-1,1
	25-34	29 638	26 095	28,2	27,4	-0,8
	35-44	21 270	19 839	20,2	20,8	0,6
	45-54	20 561	17 971	19,6	18,9	-0,7
	55-59	13 117	12 447	12,5	13,1	0,6
	60-64 lata	4 248	5 162	4,0	5,4	1,4
Wykształcenie	wyższe	9 926	9 041	9,4	9,5	0,1
	policealne i średnie zawodowe	19 481	17 488	18,5	18,4	-0,2
	średnie ogólnokształcące	11 608	10 448	11,0	11,0	-0,1
	zasadnicze zawodowe	28 655	25 802	27,3	27,1	-0,2
	gimnazjalne i poniżej	35 458	32 470	33,7	34,1	0,4
Staż pracy ogółem	do 1 roku	18 756	17 789	17,8	18,7	0,8
	1-5	22 946	20 521	21,8	21,5	-0,3
	5-10	14 467	13 439	13,8	14,1	0,3
	10-20	15 208	13 708	14,5	14,4	-0,1
	20-30	11 649	10 447	11,1	11,0	-0,1
	30 lat i więcej	4 076	3 687	3,9	3,9	0,0
	bez stażu	18 026	15 658	17,1	16,4	-0,7
Ogółem		105 128	95 249	100,0	100,0	0,0

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie Załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01

Analiza danych dotyczących wykształcenia bezrobotnych na koniec pierwszego półrocza br. wskazuje, że w dalszym ciągu w większości zakończyli oni naukę na najniższych poziomach edukacji. Co trzeci bezrobotny posiadał wykształcenie

gimnazjalne bądź niższe, a blisko co czwarty dokumentował zasadnicze zawodowe. Łącznie bezrobotni z dwu wspomnianych grup stanowili ponad 60% oczekujących na zatrudnienie. Dyplom uczelni wyższej przedstawiło w urzędzie pracy 9,5% bezrobotnych. W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku dynamikę wzrostu liczby bezrobotnych zaobserwowano w dwóch kategoriach wykształcenia. Maksymalny wzrost udziału procentowego w ogólnej liczbie bezrobotnych zaobserwowano dla grupy z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, o 0,4 pkt proc..

Z analizy stażu pracy bezrobotnych na koniec badanego roku wynika, że co piąty z nich dokumentował doświadczenie zawodowe od 1 roku do 5 lat. Kolejną liczną grupę bezrobotnych stanowiły osoby bez stażu pracy, którego nie posiadało 16,4% zarejestrowanych. W stosunku do roku ubiegłego największy wzrost udziału wśród bezrobotnych odnotowano w grupie z najkrótszym stażem pracy o 0,8 pkt proc., z kolei najmniejszy wzrost w grupie 5 – 10 lat, o 0,3 pkt proc.

Tabela 6. Bezrobotne kobiety według wieku, wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim na koniec I półrocza 2013 i 2014 roku

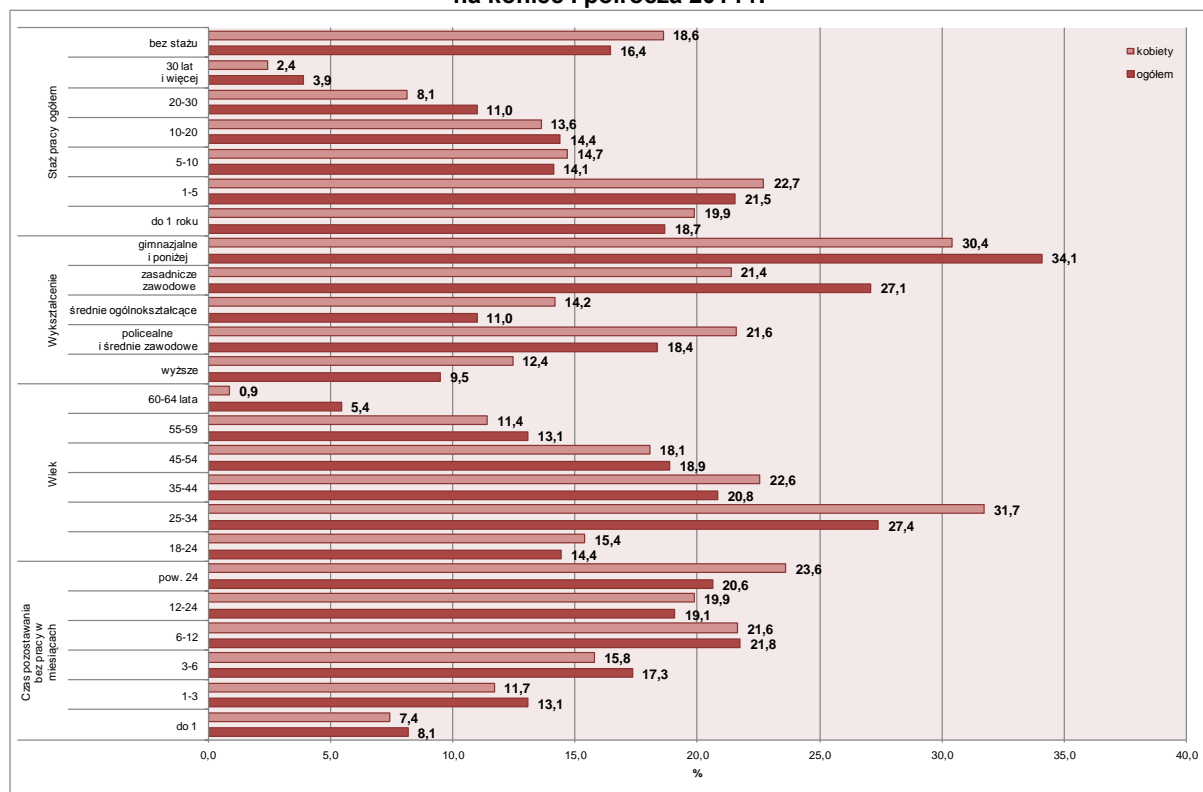
Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety		udział %		4-3	
	II kwartał 2013	II kwartał 2014	II kwartał 2013	II kwartał 2014		
0	1	2	3	4	5	
Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1	3 999	3 610	7,5	7,4	-0,1
	1-3	6 284	5 691	11,8	11,7	-0,1
	3-6	9 289	7 685	17,4	15,8	-1,6
	6-12	12 222	10 530	22,9	21,6	-1,3
	12-24	10 419	9 666	19,5	19,9	0,3
	pow. 24	11 174	11 495	20,9	23,6	2,7
Wiek	18-24	8 642	7 495	16,2	15,4	-0,8
	25-34	17 485	15 442	32,8	31,7	-1,0
	35-44	11 630	10 979	21,8	22,6	0,8
	45-54	9 956	8 790	18,6	18,1	-0,6
	55-59	5 674	5 554	10,6	11,4	0,8
	60-64 lata	0	417	0,0	0,9	0,9
Wykształcenie	wyższe	6 698	6 053	12,5	12,4	-0,1
	policealne i średnie zawodowe	11 665	10 514	21,8	21,6	-0,3
	średnie ogólnokształcące	7 674	6 898	14,4	14,2	-0,2
	zasadnicze zawodowe	11 417	10 400	21,4	21,4	0,0
	gimnazjalne i poniżej	15 933	14 812	29,8	30,4	0,6
Staż pracy ogółem	do 1 roku	10 249	9 681	19,2	19,9	0,7
	1-5	12 350	11 061	23,1	22,7	-0,4
	5-10	7 596	7 146	14,2	14,7	0,5
	10-20	7 456	6 617	14,0	13,6	-0,4
	20-30	4 376	3 954	8,2	8,1	-0,1
	30 lat i więcej	1 154	1 165	2,2	2,4	0,2
	bez stażu	10 206	9 053	19,1	18,6	-0,5
Ogółem	53 387	48 677	100,0	100,0	0,0	

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie Załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01

Najwięcej osób zarejestrowanych w urzędach pracy na koniec badanego okresu pozostawało poza zatrudnieniem od 6 do 12 miesięcy – 21,8%, a następnie powyżej 24 miesięcy – 20,6%. W stosunku do roku ubiegłego zaobserwowano wzrost w liczbie

bezrobotnych charakteryzujących się długookresowym bezrobociem, osób pozostających po zatrudnieniu powyżej 24 miesięcy przybyło o ponad 800 osób (4,6%). Tendencję spadkową odnotowano natomiast w pozostałych kategoriach, najwyższą dla grupy pozostającej bez pracy od 3 do 6 miesięcy o ponad 4 tys. (19,9%).

Wykres 4. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy z uwzględnieniem płci w województwie zachodniopomorskim na koniec I półrocza 2014 r.

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie Załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01.

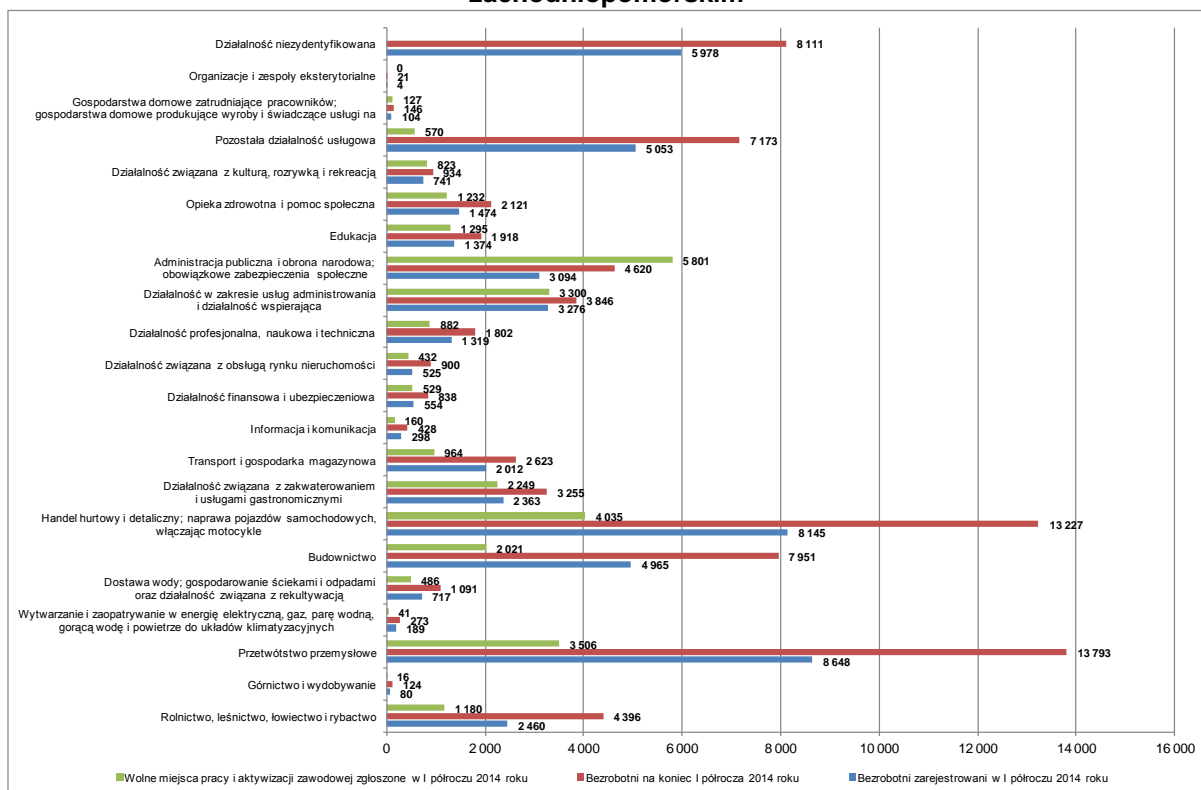
1.5. Bezrobotni według rodzaju działalności, ostatniego miejsca pracy (klasyfikacja PKD)

W ciągu I półrocza 2014 roku w urzędach pracy w zachodniopomorskim zarejestrowało się niemal 65 tys. bezrobotnych, wśród których 82,1% stanowiły osoby poprzednio pracujące, a pozostałe 17,9% nie posiadało doświadczenia zawodowego. Z analizy danych dotyczących ostatniego miejsca pracy osób zarejestrowanych w PUP wynika, że najwięcej z nich zatrudnionych było w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 8,6 tys. osób tj. 16,2%. Kolejną znaczną grupę stanowiły osoby pracujące w sekcji handel – 8,1 tys. włączonych do ewidencji osób (15,3%). Ponad 10% udział osób odnotowano w analizowanym roku po zwolnieniu z podmiotów o nieokreślonym profilu działalności⁵. Na koniec badanego okresu w rejestrach urzędów pracy pozostawało ponad 95 tys. osób

⁵ Działalność niezidentyfikowana. Zgodnie z objaśnieniami do Załącznika 2 formularza MPiPS-01 należy tutaj wykazać bezrobotnych, których nie można zakwalifikować do odpowiedniej sekcji PKD z powodu braku wystarczającej informacji o działalności gospodarczej ostatniego pracodawcy.

bezrobotnych, w tym 83,6% posiadało doświadczenie na rynku pracy. Niemal co piąty bezrobotny pracował przed zarejestrowaniem w sekcji przetwórstwo przemysłowe. Na drugim miejscu pod względem liczby bezrobotnych uplasowała się grupa osób pracujących w handlu – 16,6%.

Wykres 5. Bezrobotni według sekcji PKD zarejestrowani w ciągu i na koniec I półrocza 2014 r. oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie Załącznika 2 do sprawozdania MPiPS-01.

W przypadku, co dziesiątego bezrobotnego nie określono sekcji, w której wykonywał on pracę. Powyżej 5% udziału wśród bezrobotnych na koniec analizowanego roku stanowili pracownicy sekcji: budownictwo, pozostała działalność usługowa, administracja publiczna i obrona narodowa, rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. Zdecydowana większość bezrobotnych tj. $\frac{3}{4}$ pracowało przed zarejestrowaniem w zakładach z sektora prywatnego. Wśród osób znajdujących się w ewidencji urzędów pracy na koniec analizowanego okresu znajdowało się 4,2 tys. osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, a co czwarta osoba z tej grupy zatrudniona była w sekcji przetwórstwo przemysłowe. W przypadku długości czasu pozostawania bez pracy (według Załącznika 2 do sprawozdania MPiPS-01) najwięcej bezrobotnych nie pracowało od roku tj. 52,2%. Krótkookresowe bezrobocie, do 1 miesiąca, dotyczyło 8,0% zarejestrowanych, a 39,8% oczekiwało na zatrudnienie ponad rok.

Z analizy danych dotyczących wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w I półroczu 2014 roku według sekcji PKD wynika, że co piąta oferta

zatrudnienia dotyczyła pracy w zakładach z sekcji administracja publiczna i obrona narodowa (5 801 wakatów). Kolejne sekcje w których zgłoszono znaczną liczbę etatów to przetwórstwo przemysłowe oraz handel hurtowy i detaliczny, stanowiące odpowiednio 11,3% i 13,6% wszystkich ofert zarejestrowanych w badanym roku. W porównaniu z ubiegłym rokiem odnotowano wzrost w podaży ofert pracy zgłoszonych w urzędach pracy w regionie o 13,5% (zgodnie z Załącznikiem 2 do sprawozdania MPiPS-01). Do sekcji, w których liczba wakatów w badanym okresie była zdecydowanie wyższa zaliczyć należy kolejno: przetwórstwo przemysłowe, handel hurtowy i detaliczny, działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca. Spadek odnotowano w 6 sekcjach, w tym największy w sekcji: działalność finansowa i ubezpieczeniowa.

2. Analiza bezrobocia według zawodów

2.1. Struktura bezrobocia według zawodów

Na koniec I półrocza 2014 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wyniosła 95 249 osób, w porównaniu z analogicznym okresem roku 2013 zaobserwowano spadek liczby bezrobotnych o niemal 10 tysięcy osób.

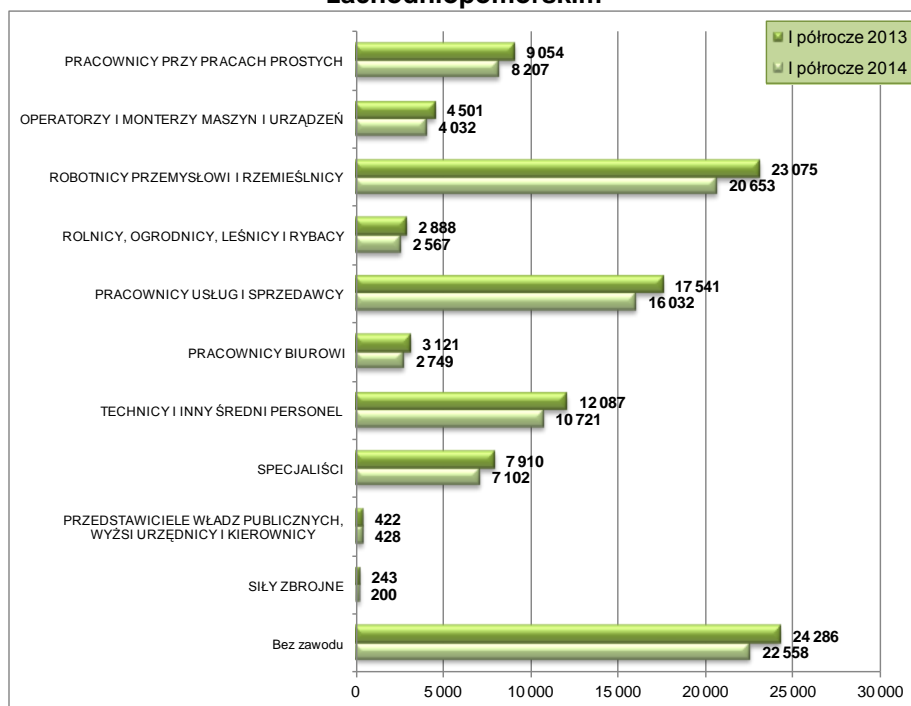
Uogólniając strukturę bezrobocia w województwie na poziomie grup wielkich, należy podkreślić duży udział **(7)** grupy – **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** oraz znikomy udział grupy **(1)** – **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy**. Marginalny charakter ma również wielkość bezrobocia w grupie **(0)** – **Siły zbrojne**. Poniżej zaprezentowano ranking malejący grup wielkich na podstawie wielkości odsetka zarejestrowanych bezrobotnych:

- **Bez zawodu** – 23,7% zarejestrowanych;
- **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 21,7% zarejestrowanych;
- **Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** – 16,8%;
- **Technicy i inny średni personel** – 11,3% zarejestrowanych;
- **Pracownicy przy pracach prostych** – 8,6% zarejestrowanych;
- **Specjaliści** – 7,5% zarejestrowanych;
- **Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** – 4,2% zarejestrowanych;
- **Pracownicy biurowi** – 2,9%;
- **Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy** – 2,7% zarejestrowanych;
- **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy** – 0,4% zarejestrowanych;
- **Siły zbrojne** – 0,2% zarejestrowanych.

Porównując pierwsze półrocze roku 2013 i 2014 największy spadek liczby bezrobotnych odnotowano w grupie **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (o 2 422

osoby), w grupie **(3) Technicy i inny średni personel** (o 1 366 osób). Natomiast wśród bezrobotnych nieposiadających zawodu zaobserwować można spadek o 1 728 osób.

Wykres 6. Bezrobotni według wielkich grup zawodów w I półroczu 2014 roku w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Tabela 7 zawiera ranking 30 zawodów, w których na koniec I półrocza 2014 roku zarejestrowanych było najwięcej bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim. Bezrobotni w tych zawodach stanowili ponad 60% z ogólnej liczby bezrobotnych na koniec badanego okresu.

Tabela 7. 30 zawodów, w których na koniec I półrocza 2014 roku zarejestrowanych było najwięcej osób bezrobotnych, zmiana w stosunku do 2013 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	I półrocze 2013	I półrocze 2014	wzrost/spadek
1	000000	Bez zawodu	24 286	22 558	-1 728
2	522301	Sprzedawca S	8 083	7 412	-671
3	515303	Robotnik gospodarczy	2 492	2 310	-182
4	722204	Ślusarz S	2 322	2 113	-209
5	331403	Technik ekonomista S	2 160	1 929	-231
6	711202	Murarz S	2 038	1 823	-215
7	512001	Kucharz S	1 742	1 574	-168
8	931301	Robotnik budowlany	1 681	1 516	-165
9	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1 672	1 506	-166
10	753105	Krawiec S	1 323	1 195	-128
11	263102	Ekonomista	1 163	968	-195
12	512002	Kucharz małej gastronomii S	963	913	-50
13	723105	Mechanik samochodów osobowych	1 014	910	-104
14	311504	Technik mechanik S	979	872	-107

15	753303	Szwaczka	949	829	-120
16	752205	Stolarz S	898	794	-104
17	911207	Sprzątaczką biurową	911	773	-138
18	514101	Fryzjer S	884	766	-118
19	723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	821	739	-82
20	314207	Technik rolnik S	856	733	-123
21	513101	Kelner S	776	663	-113
22	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	791	656	-135
23	751204	Piekarz S	788	643	-145
24	411004	Technik prac biurowych S	731	629	-102
25	713102	Malarz budowlany	684	626	-58
26	751201	Cukiernik S	637	588	-49
27	311204	Technik budownictwa S	603	547	-56
28	834103	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych S	561	497	-64
29	621002	Robotnik leśny	557	490	-67
30	941201	Pomoc kuchenna	513	485	-28
Bezrobotni			105 128	95 249	-9 879

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01, Załącznik 3.

Większość zawodów z prezentowanej listy mieści się w trzech wielkich grupach zawodów: **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (10 zawodów), **(5) Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** (6 zawodów), **(3) Technicy i inny średni personel** (5 zawodów). W zestawieniu tym, nie wystąpiły zawody z grup: **(0) Siły zbrojne**, **(1) Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy**.

Na koniec I półrocza 2014 roku w województwie zachodniopomorskim w rejestrach urzędów pracy pozostawało 48 677 kobiet (2013 rok – 53 387 kobiet). W badanym okresie kobiety stanowiły 51,1% z ogólnej liczby bezrobotnych, podczas gdy w analogicznym okresie 2013 roku 50,8%.

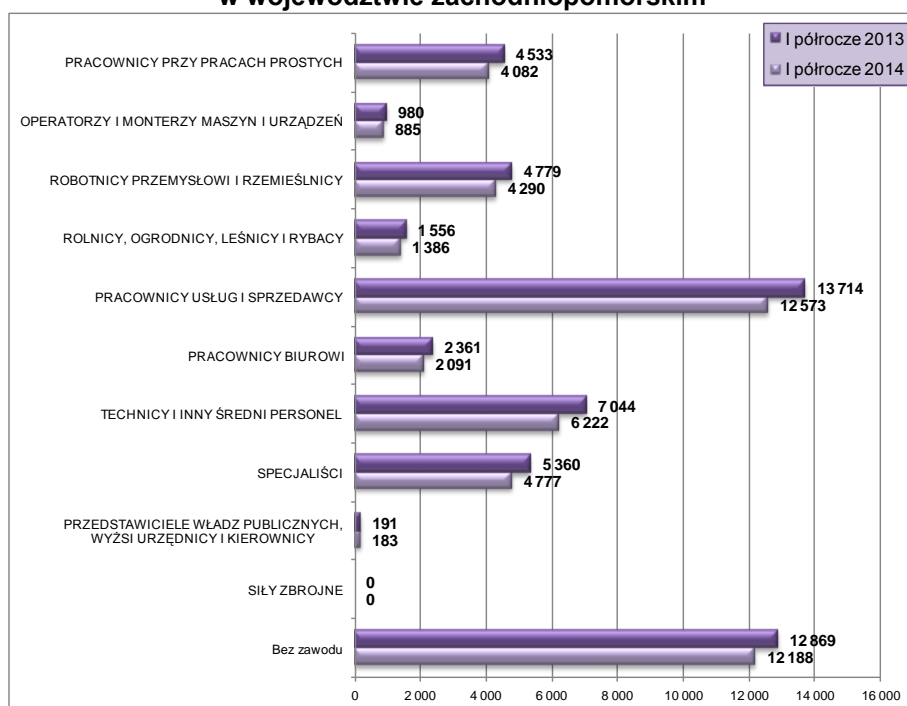
W analizowanym półroczu 12 188 kobiet nie posiadało zawodu, a ich liczba w porównaniu z pierwszymi sześcioma miesiącami 2013 roku zmalała o niemal 700 osób. Z analizy danych dotyczących bezrobotnych kobiet, według wielkich grup zawodów w I półroczu 2014 roku wynika, iż zdecydowanie najliczniej reprezentowane były kobiety posiadające zawód z grupy **(5) Pracownicy usług i sprzedawcy** – 12 573 osoby (¼ z ogólnej liczby bezrobotnych kobiet).

Poniżej zaprezentowano ranking malejący grup wielkich na podstawie wielkości odsetka zarejestrowanych bezrobotnych kobiet:

- **Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** – 25,8% zarejestrowanych kobiet;
- **Technicy i inny średni personel** – 12,8%;
- **Specjaliści** – 9,8%;
- **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 8,8%;
- **Pracownicy przy pracach prostych** – 8,4%;

- **Pracownicy biurowi** – 4,3%;
- **Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy** – 2,8%;
- **Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** – 1,8%;
- **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy** – 0,4%;
- **Siły zbrojne** – 0,0%.

Wykres 7. Bezrobotne kobiety według wielkich grup zawodów w I półroczu 2013 i 2014 roku w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Porównując I półrocze roku 2013 i 2014, spadek liczby bezrobotnych kobiet odnotowano we wszystkich grupach, najwyższy dla osób z grupy **(5) Pracownicy usług i sprzedawcy** (o 1 141 osób).

Tabela 8 prezentuje 30 zawodów, w których w I półroczu 2014 roku zarejestrowanych było najwięcej bezrobotnych kobiet i to one dominują wśród ogółu rejestrujących się bezrobotnych w tych zawodach, z wyjątkiem robotnika gospodarczego (udział kobiet 38,5%). Najwięcej zarejestrowanych kobiet odnotowano w zawodach: sprzedawca (6 799 kobiet), technik ekonomista (1 691 kobiet), krawiec (1 195 kobiet), kucharz (1 156 kobiet), robotnik gospodarczy (889 kobiet), robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (843 kobiety). Bardzo wysoki udział (ponad 95%) kobiet wśród bezrobotnych ogółem notowano w 7 zawodach: szwaczka (99,2%), salowa (98,4% kobiet), sprzątaczką biurową (97,9%), krawiec (97,8%), pielęgniarka (96,9% kobiet), księgowy (95,5%), fryzjer (95,4%).

Tabela 8. 30 zawodów, w których na koniec I półrocza 2014 roku zarejestrowanych było najwięcej bezrobotnych kobiet (zmiana w stosunku do I półrocza 2013 roku)

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	I półrocze 2013	I półrocze 2014	wzrost/
-----	------------	--------------	-----------------	-----------------	---------

			ogółem	kobiety	udział % kobiet	ogółem	kobiety	udział % kobiet	spadek (8-5)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	000000	Bez zawodu	24 286	12 869	53,0%	22 558	12 188	54,0%	-681
2	522301	Sprzedawca S	8 083	7 348	90,9%	7 412	6 799	91,7%	-549
3	331403	Technik ekonomista S	2 160	1 893	87,6%	1 929	1 691	87,7%	-202
4	753105	Krawiec S	1 323	1 293	97,7%	1 195	1 169	97,8%	-124
5	512001	Kucharz S	1 742	1 275	73,2%	1 574	1 156	73,4%	-119
6	515303	Robotnik gospodarczy	2 492	976	39,2%	2 310	889	38,5%	-87
7	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1 672	931	55,7%	1 506	843	56,0%	-88
8	753303	Szwaczka	949	942	99,3%	829	822	99,2%	-120
9	911207	Sprzątaczką biurową	911	895	98,2%	773	757	97,9%	-138
10	514101	Fryzjer S	884	841	95,1%	766	731	95,4%	-110
11	263102	Ekonomista	1 163	860	73,9%	968	710	73,3%	-150
12	512002	Kucharz małej gastronomii S	963	642	66,7%	913	644	70,5%	2
13	513101	Kelner S	776	681	87,8%	663	572	86,3%	-109
14	411004	Technik prac biurowych S	731	647	88,5%	629	562	89,3%	-85
15	314207	Technik rolnik S	856	592	69,2%	733	513	70,0%	-79
16	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	791	619	78,3%	656	508	77,4%	-111
17	941201	Pomoc kuchenna	513	459	89,5%	485	432	89,1%	-27
18	235107	Pedagog	502	440	87,6%	483	423	87,6%	-17
19	751201	Cukiernik S	637	403	63,3%	588	377	64,1%	-26
20	522305	Technik handlowiec S	464	397	85,6%	433	371	85,7%	-26
21	932101	Pakowacz	444	364	82,0%	445	352	79,1%	-12
22	334306	Technik administracji S	443	396	89,4%	379	338	89,2%	-58
23	613003	Rolnik S	458	333	72,7%	419	314	74,9%	-19
24	751103	Przetwórcą ryb	397	284	71,5%	366	282	77,0%	-2
25	331301	Księgowy	286	276	96,5%	268	256	95,5%	-20
26	422402	Technik hotelarstwa S	274	228	83,2%	257	220	85,6%	-8
27	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	278	235	84,5%	245	220	89,8%	-15
28	222101	Pielęgniarka	205	202	98,5%	192	186	96,9%	-16
29	911206	Salowa	216	211	97,7%	188	185	98,4%	-26
30	962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	355	189	53,2%	342	179	52,3%	-10
Bezrobotni			105 128	53 387	50,8%	95 249	48 677	51,1%	-4 710

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

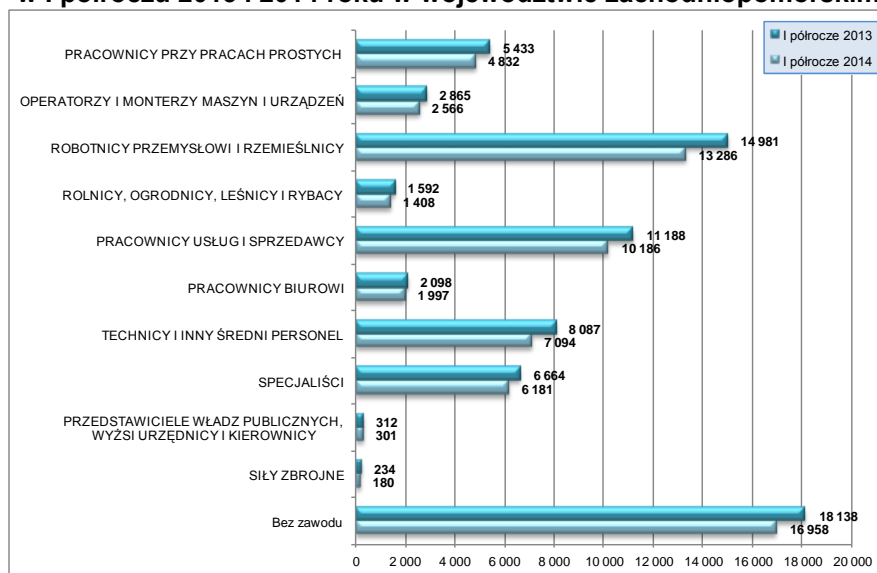
2.2. Nowe rejestracje bezrobotnych według zawodów

Wśród 64 989 osób bezrobotnych, które w I półroczu 2014 roku zarejestrowały się w urzędach pracy województwa zachodniopomorskiego, 16 958 (26,1%) nie posiadało żadnego zawodu. W stosunku do 2013 roku liczba rejestracji osób bez zawodu była niższa o 1 180 osób.

W badanym okresie 2014 roku najwięcej nowo zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w grupach zawodów: **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 13 286

osób i **(5) Pracownicy usług i sprzedawcy** – 10 186 osób. Porównując dane z I półrocza 2013 roku liczba rejestrujących się bezrobotnych w największym stopniu zmalała w grupie **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – o 1 695 osób.

Wykres 8. Napływ bezrobotnych według wielkich grup zawodów w I półroczu 2013 i 2014 roku w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

W tabeli 9 zestawiono zawody charakteryzujące się najwyższym napływem do bezrobocia, które w większości pokrywają się z zawodami o najwyższej liczbie bezrobotnych. Świadczy to o tym, że trudna sytuacja osób w tych zawodach ma charakter trwały, notując obok dużego poziomu bezrobocia również stały, wysoki napływ.

W I półroczu 2014 roku najwięcej bezrobotnych zarejestrowało się w zawodzie: sprzedawca – 4 336 osób, ślusarz – 1 353 osoby, robotnik gospodarczy – 1 308 osób.

Tabela 9. 30 zawodów, w których w I półroczu 2014 roku rejestrowało się najwięcej bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

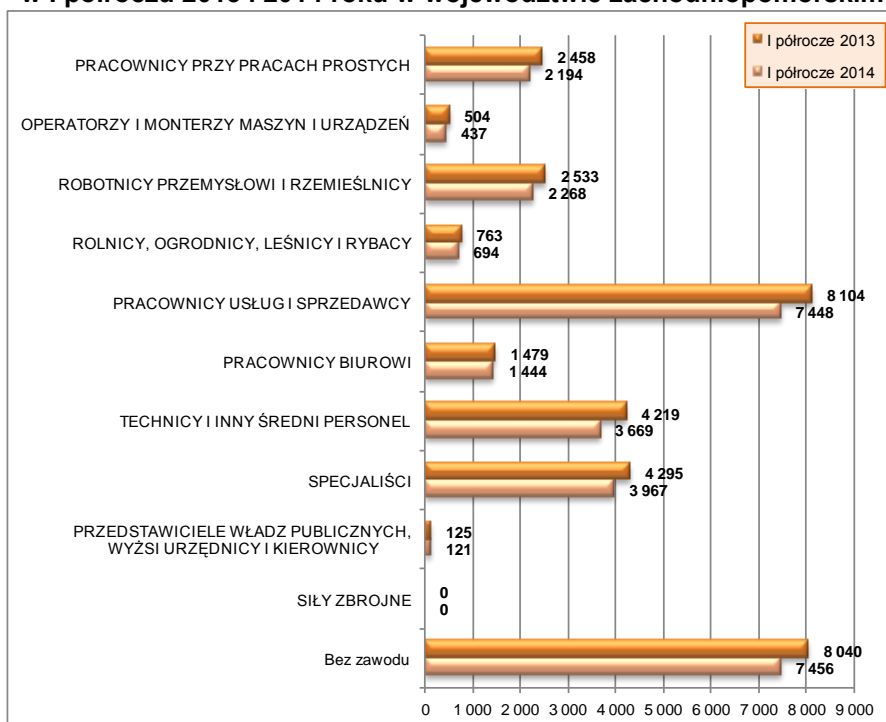
Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Rejestracje w I półroczu 2014 roku	Zarejestrowani na koniec I półrocza 2014 roku
1	000000	Bez zawodu	16 958	22 558
2	522301	Sprzedawca S	4 336	7 412
3	722204	Ślusarz S	1 353	2 113
4	515303	Robotnik gospodarczy	1 308	2 310
5	331403	Technik ekonomista S	1 116	1 929
6	711202	Murarz S	1 103	1 823
7	512001	Kucharz S	1 064	1 574
8	931301	Robotnik budowlany	938	1 516
9	263102	Ekonomista	771	968
10	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	747	1 506
11	512002	Kucharz małej gastronomii S	652	913
12	723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	641	739
13	723105	Mechanik samochodów osobowych	633	910
14	752205	Stolarz S	588	794

15	753105	Krawiec S	577	1 195
16	514101	Fryzjer S	536	766
17	311504	Technik mechanik S	534	872
18	751204	Piekarz S	509	643
19	513101	Kelner S	506	663
20	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	473	656
21	753303	Szwaczka	424	829
22	235107	Pedagog	393	483
23	751201	Cukiernik S	393	588
24	911207	Sprzątaczką biurowa	389	773
25	311204	Technik budownictwa S	387	547
26	314207	Technik rolnik S	379	733
27	411004	Technik prac biurowych S	348	629
28	941201	Pomoc kuchenna	326	485
29	834103	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych S	321	497
30	432103	Magazynier	313	443
Bezrobotni			64 989	95 249

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Wśród niemal 30 tys. bezrobotnych kobiet, które w I półroczu 2014 roku zarejestrowały się w urzędach pracy województwa zachodniopomorskiego, 7 456 (25,1%) nie posiadało żadnego zawodu. W stosunku do analogicznego okresu 2013 roku liczba zarejestrowanych kobiet bez zawodu wykazała się tendencją malejącą, o 584 osoby.

Wykres 9. Napływ bezrobotnych kobiet według wielkich grup zawodów w I półroczu 2013 i 2014 roku w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Biorąc pod uwagę bezrobotne kobiety według wielkich grup zawodów, najwięcej w I półroczu 2014 roku zarejestrowano do grupy: **(5) Pracownicy usług osobistych**

i sprzedawcy – 7 448 osób, (2) Specjaliści – 3 967 osób oraz (3) Technicy i inny średni personel – 3 669 osób.

W tabeli 10 zestawiono 30 zawodów, w których w I półroczu 2014 roku zarejestrowało się najwięcej bezrobotnych kobiet. Kobiety w tych zawodach stanowiły ponad połowę z ogółu rejestrujących się bezrobotnych (wyłączając robotnika gospodarczego i robotnika pomocniczego w przemyśle przetwórczym). Najwięcej rejestracji kobiet odnotowano w zawodzie: sprzedawca – 3 825 osób, technik ekonomista – 1 116 osób.

Tabela 10. 30 zawodów, w których w I półroczu 2014 roku rejestrowało się najwięcej bezrobotnych kobiet w województwie zachodniopomorskim

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Rejestracje kobiet w I półroczu 2014 roku	Rejestracje w I półroczu 2014 roku	Zarejestrowane kobiety na koniec I półrocza 2014 roku
1	000000	Bez zawodu	7 456	16 958	12 188
2	522301	Sprzedawca S	3 825	4 336	6 799
3	331403	Technik ekonomista S	941	1 116	1 691
4	512001	Kucharz S	614	1 064	1 156
5	753105	Krawiec S	561	577	1 169
6	263102	Ekonomista	554	771	710
7	514101	Fryzjer S	506	536	731
8	515303	Robotnik gospodarczy	502	1 308	889
9	753303	Szwaczka	420	424	822
10	513101	Kelner S	417	506	572
11	911207	Sprzątaczką biurową	380	389	757
12	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	362	747	843
13	235107	Pedagog	341	393	423
14	512002	Kucharz małej gastronomii S	340	652	644
15	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	330	473	508
16	411004	Technik prac biurowych S	301	348	562
17	941201	Pomoc kuchenna	267	326	432
18	314207	Technik rolnik S	244	379	513
19	522305	Technik handlowiec S	219	282	371
20	751201	Cukiernik S	212	393	377
21	751103	Przetwórcą ryb	209	265	282
22	932101	Pakowacz	205	292	352
23	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	203	240	220
24	334306	Technik administracji S	188	229	338
25	422402	Technik hotelarstwa S	172	207	220
26	613003	Rolnik S	168	233	314
27	331301	Księgowy	153	162	256
28	962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	135	276	179
29	911203	Pokojowa	133	135	179
30	263204	Socjolog	126	186	161
Bezrobotni			29 698	64 989	48 677

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

2.3. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie

Na podstawie wielkości wskaźnika długotrwałego bezrobocia, oszacowano duże i elementarne grupy zawodów implikujących bezrobocie utrzymujące się powyżej 12 miesięcy oraz przejawiających równowagę na wojewódzkim rynku pracy między podażą, a popytem na pracę. Wskaźnik ten informuje, ile procent bezrobotnych zarejestrowanych w danym zawodzie pozostaje w rejestrach powiatowych urzędów pracy, co najmniej 12 miesięcy. Im większa wartość wskaźnika, tym więcej osób jest długotrwałe bezrobotnych w danym zawodzie.

Tabela 11. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w województwie zachodniopomorskim w I półroczu 2014 roku

Lp	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,4934
2	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,4641
3	"82"	Monterzy	0,4422
4	"62"	Leśnicy i rybacy	0,4322
5	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,4258
6	"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,4221
7	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,4221
8	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,4209
9	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,4159
10	"41"	Sekretarki, operatorzy urzędów biurowych i pokrewni	0,4135
11	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,4047
12	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,401
13	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,3954
14	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,3917
15	"81"	Operatorzy maszyn i urzędów wydobywczych i przetwórczych	0,385
16	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,3779
17	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,3776
18	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,3773
19	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,3753
20	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,3741
21	"74"	Elektrycy i elektrycy	0,3708
22	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urzędów i pokrewni	0,3643
23	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,3586
24	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,3556
25	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,3542
26	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,3522
27	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,3503
28	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,3439
29	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,3432
30	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,3281
31	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,3255
32	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,3222
33	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,3051
34	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,2985

35	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,2985
36	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,2899
37	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,2812
38	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,2671
39	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,25
40	"35"	Technicy informatycy	0,2458
41	"03"	Żołnierze szeregowi	0,2032
42	"01"	Oficerowie sił zbrojnych	0,1538

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

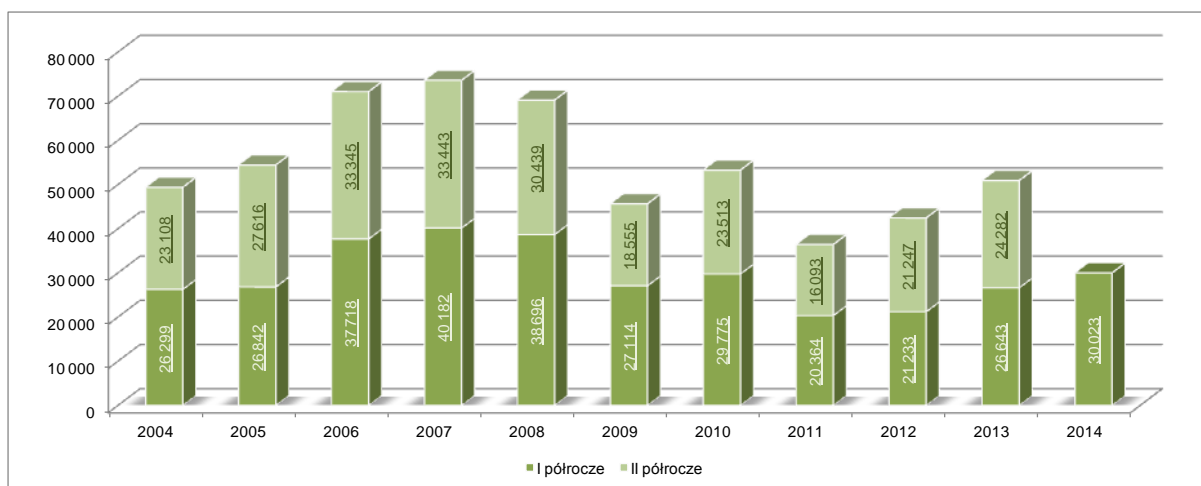
W I półroczu 2014 roku najwyższym wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia charakteryzowała się grupa zawodów **(92) robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie**.

Analizując informacje dotyczące długotrwałego bezrobocia i wpływu na nie zawodu, nie trudno zauważyć, że wyciąganie wniosków z rankingu przy analizowaniu dużych grup zawodowych prowadzi do dużych uogólnień i właściwie nie widać jasnej zależności merytorycznej, którą winien w takiej sytuacji wywołać zastosowany wskaźnik. Gdy prześledzić ranking bardziej szczegółowy, to podobnie nie rysuje się jakaś zasada, która dowodziłaby, że specjaliści i fachowcy są w jakiejś mierze „odporniejsi” na długoterminowe bezrobocie, a inni bardziej na nie narażeni. Generalnie należy stwierdzić, że to nie poszczególne zawody generują bezrobocie długoterminowe, ale jest one generowane przez inne zjawiska. Problemy: kwalifikacji a umiejętności, mentalności a rynku, gospodarki globalnej a systemu socjalnego, płac a oczekiwań i potrzeb społecznych wydają się być, bardziej niż posiadany zawód, generatorami długoterminowego pozostawania bez zatrudnienia wielu Polaków.

3. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej

Według informacji ze sporządzanych co miesiąc sprawozdań MPiPS-01 wynika, że od stycznia do czerwca 2014 roku w urzędach pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego zarejestrowano w sumie 30,0 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Wykres 10. Liczba ofert zatrudnienia w województwie zachodniopomorskim w latach 2004 – 2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Tabela 12. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zarejestrowane w urzędach pracy w województwie zachodniopomorskim w I półroczu 2014 roku

Wyszczególnienie		Oferty pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w I półroczu 2014 roku			
		ogółem	z ogółem oferty pracy		
			sybsydiowanej	z sektora publicznego	sezonowej
Ogółem wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej		30 023	13 556	8 126	10 928
z ogółem	zatrudnienie lub inna praca zarobkowa	19 573	3 106	2 147	10 928
	miejsca aktywizacji zawodowej	10 450	10 450	5 979	0
	w tym				
	staże	7 343	7 343	3 103	0
	przygotowanie zawodowe dorosłych	12	12	2	0
	prace społecznie użyteczne	3 095	3 095	2 874	0
	dla niepełnosprawnych	831	212	108	303
dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	92	68	42	24	

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Oferty dotyczące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej stanowiły 65,2%, z kolei pozostałe dotyczyły miejsc aktywizacji zawodowej, wśród których znajdowało się m.in. 3,1 tys. ofert prac społecznie użytecznych oraz 7,3 tys. ofert stażowych. W analizowanym półroczu zgłoszono 831 etatów dla osób niepełnosprawnych i niewiele, bo tylko 92 dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Ponad 13 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej dotyczyło subsydiowanych ofert zatrudnienia, 8,1 tys. wakatów pochodziło z sektora publicznego, a 10,9 tys. dotyczyło pracy sezonowej.

Z porównania danych z I półrocza 2013 i 2014 roku wynika, że podaż wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w analizowanym okresie była wyraźnie większa tj. o 12,7%. Patrząc na sytuację na powiatowych rynkach pracy dynamikę spadku liczby zarejestrowanych etatów notowano tylko w czterech powiatach tj. białogardzkim, o 30,1%, drawskim o 4,3%, łobeskim o 2,9% oraz pyrzyckim o 16,6%. W pozostałych zaobserwowano widoczny wzrost, maksymalny w powiecie stargardzkim o 42,6% oraz w Mieście Szczecin o 41,7%.

Tabela 13. Liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiatach województwa zachodniopomorskiego w I półroczu 2013 i 2014 r.

Powiaty	Liczba zgłoszonych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej		
	I półrocze 2013 r.	I półrocze 2014 r.	Dynamika I półrocze 2013 = 100
Białogardzki	1 370	957	69,9
Choszczeński	1 093	1 130	103,4
Drawski	1 173	1 123	95,7
Goleniowski	1 007	1 346	133,7
Gryficki	1 699	1 926	113,4
Gryfiński	870	924	106,2
Kamieński	606	695	114,7
Kołobrzeski	1 045	1 181	113,0
Miasto Koszalin	2 218	2 397	108,1
Koszaliński	1 071	1 272	118,8
Łobeski	834	810	97,1
Myśliborski	1 056	1 335	126,4
Policki	550	636	115,6
Pyrzycki	1 032	861	83,4
Sławieński	1 175	1 177	100,2
Stargardzki	1 229	1 753	142,6
Szczecinecki	1 891	1 637	86,6
Świdwiński	1 289	1 629	126,4
Miasto Świnoujście	544	584	107,4
Wałecki	882	969	109,9
Miasto Szczecin	4 009	5 681	141,7
Zachodniopomorskie	26 643	30 023	112,7

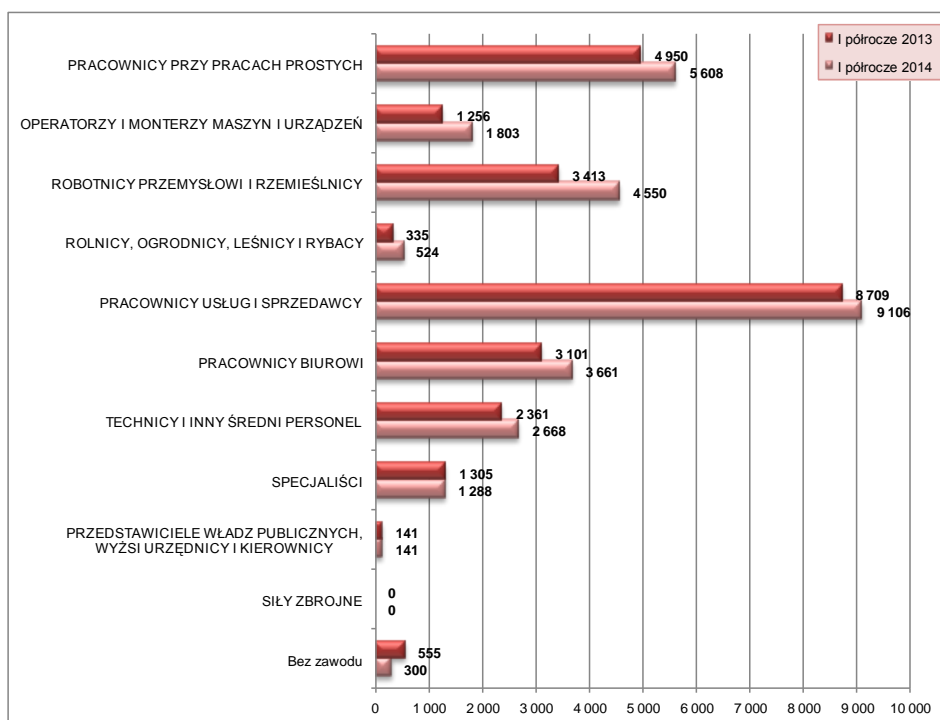
Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

3.1. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów

Wzrost liczby zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w I półroczu 2014 roku zaobserwowano w 7 grupach zawodów największy w grupie **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** o 1 137 ofert. Spadek w liczbie wakatów notowano w grupie **(2) Specjaliści**, wynosił 17 ofert.

Wykres 11. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodów w I półroczu 2013 i 2014 roku w województwie zachodniopomorskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01, Załącznik 3.

Zgodnie z rozkładem oferowanych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według grup zawodów, najwięcej w I półroczu 2014 roku zgłoszono dla:

- **Pracowników usług i sprzedawców (5)** – 9 106 ofert (30,7% ogółu ofert), wśród których najwięcej ofert pracy zgłoszono w zawodach:

Tabela 14. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w grupie (5) Pracownicy usług i sprzedawcy w I półroczu 2014 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani na koniec I półrocza 2014 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w I półroczu 2014 roku
1	515303	Robotnik gospodarczy	2 310	3 809
2	522301	Sprzedawca S	7 412	1 701
3	512001	Kucharz S	1 574	578
4	513101	Kelner S	663	426
5	524404	Telemarketer	20	380
6	523002	Kasjer handlowy	139	262
7	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	64	237
8	524902	Doradca klienta	86	230
9	514101	Fryzjer S	766	195
10	513202	Barman	160	109
11	531190	Pozostali opiekunowie dziecięcy	27	94
12	531202	Asystent nauczyciela przedszkola	12	91

13	522304	Sprzedawca w branży spożywczej	27	78
14	522305	Technik handlowiec S	433	56
15	514202	Kosmetyczka	93	54
16	541390	Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	153	46
17	522302	Sprzedawca w branży mięsnej	8	45
18	524502	Sprzedawca w stacji paliw	64	44
19	512002	Kucharz małej gastronomii S	913	39
20	524302	Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	10	39
21	524990	Pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	13	37
Razem			14 947	8 550
Udział %			93,2%	93,9%
Ogółem w grupie 5			16 032	9 106

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

- **Pracownicy przy pracach prostych (9)** – 5 608 ofert (18,9% ogółu ofert), wśród których najwięcej ofert zgłoszono w zawodach:

Tabela 15. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w grupie (9) Pracownicy przy pracach prostych w I półroczu 2014 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani na koniec I półrocza 2014 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w I półroczu 2014 roku
1	962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	342	1 072
2	931301	Robotnik budowlany	1 516	617
3	941201	Pomoc kuchenna	485	580
4	911203	Pokojowa	179	431
5	911207	Sprzątaczką biurowa	773	400
6	932101	Pakowacz	445	365
7	921101	Pomocniczy robotnik polowy	128	308
8	961302	Robotnik placowy	333	229
9	911290	Pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	67	187
10	941101	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	19	150
11	931205	Robotnik drogowy	229	105
12	932990	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	224	74
13	961301	Robotnik oczyszczania miasta	6	73
14	911206	Salowa	188	71
15	961303	Zamiatacz	28	70
16	921401	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	20	68
17	932901	Konserwator części	64	68

18	962906	Woźny	40	68
19	933304	Robotnik magazynowy	166	61
Razem			5 252	4 997
Udział %			64,0%	89,1%
Ogółem w grupie 9			8 207	5 608

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

- **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7)** – 4 550 ofert (15,3% ogółu ofert), wśród których najwięcej ofert pracy zgłoszono w zawodach:

Tabela 16. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w grupie (7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy w I półroczu 2014 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani na koniec I półrocza 2014 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w I półroczu 2014 roku
1	722204	Ślusarz S	2 113	278
2	721290	Pozostali spawacze i pokrewni	68	232
3	751190	Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	74	205
4	753303	Szwaczka	829	184
5	751103	Przetwórcza ryb	366	155
6	711101	Konserwator budynków	104	146
7	721204	Spawacz metodą MAG	6	131
8	752205	Stolarz S	794	131
9	711202	Murarz S	1 823	119
10	723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	739	109
11	711601	Brukarz	69	108
12	741103	Elektryk S	98	103
13	713102	Malarz budowlany	626	94
14	721404	Monter konstrukcji stalowych	67	88
15	751104	Rozbieracz – wykrawacz	110	77
16	711404	Zbrojarz	54	72
17	752305	Pilarz	161	72
18	721205	Spawacz metodą MIG	4	71
19	722312	Szlifierz metali	44	66
20	712202	Glazurnik	33	64
Razem			8 182	2 505
Udział %			39,6%	55,1%
Ogółem w grupie 7			20 653	4 550

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

- **Pracowników biurowych (4)** – 3 661 ofert (12,3% ogółu ofert), wśród których najwięcej ofert pracy zgłoszono w zawodach:

Tabela 17. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w grupie (4) Pracownicy biurowi w I półroczu 2014 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani na	Wolne miejsca
-----	------------	--------------	------------------------------	---------------

			koniec I półrocza 2014 roku	pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w I półroczu 2014 roku
1	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	245	1 221
2	411004	Technik prac biurowych S	629	537
3	432103	Magazynier	443	457
4	441990	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	214	244
5	422602	Recepcjonista	97	243
6	432102	Inwentaryzator	9	110
7	412001	Sekretarka	92	105
8	422201	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	2	77
9	431101	Asystent do spraw księgowości	86	75
10	411003	Pracownik kancelaryjny	8	71
11	432190	Pozostali magazynierzy i pokrewni	26	64
12	441203	Listonosz	69	57
13	422401	Recepcjonista hotelowy	12	40
14	422603	Rejestratorka medyczna	23	38
15	431102	Fakturzystka	22	32
16	441290	Pozostali listonosze i pokrewni	4	30
Razem			1 981	3 401
Udział %			72,1%	92,9%
Ogółem w grupie 4			2 749	3 661

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

- **Technicy i średni personel (3)** – 2 668 ofert (9,0% ogółu ofert), wśród których najwięcej ofert pracy zgłoszono w zawodach:

Tabela 18. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w grupie (3) Technicy i średni personel w I półroczu 2014 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani na koniec I półrocza 2014 roku	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w I półroczu 2014 roku
1	341202	Opiekun osoby starszej S	23	494
2	332203	Przedstawiciel handlowy	139	344
3	334306	Technik administracji S	379	160
4	331301	Księgowy	268	153
5	325905	Opiekunka dziecięca S	170	132
6	334390	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	49	98
7	333302	Pracownik agencji pracy tymczasowej	0	80
8	341203	Opiekun w domu pomocy społecznej S	43	72
9	343901	Animatorek kultury S	10	71
10	332101	Agent ubezpieczeniowy	30	55

11	325402	Technik masażysta S	60	48
12	332302	Zaopatrzeniowiec	89	41
13	333105	Spedytor	16	39
14	341201	Asystent osoby niepełnosprawnej S	15	38
15	343203	Florysta S	17	34
16	325907	Terapeuta zajęciowy S	59	33
17	341204	Opiekunka środowiskowa S	32	32
18	311504	Technik mechanik S	872	31
Razem			2 271	1 955
Udział %			21,2%	73,3%
Ogółem w grupie 3			10 721	2 668

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01, Załącznik 3.

Przy analizie wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, wykorzystano także wielkość wskaźnika szansy ich uzyskania w poszczególnych zawodach, w oparciu o którą powstał poniższy ranking. Wskaźnik ten, jest wynikiem dzielenia średniej liczby ofert pracy w danym zawodzie, przez średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie. Im większa wartość wskaźnika tym większa szansa uzyskania pracy w danym zawodzie.

W I półroczu 2014 roku największą szansę uzyskania oferty pracy mieli bezrobotni mieszczący się w elementarnej grupie zawodów **(41) sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni (0,3122), (96) ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych (0,2306), (92) robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie (0,2273), oraz (44) pozostali pracownicy obsługi biura (0,2205).**

Tabela 19. Ranking zawodów według wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy w I półroczu 2014 roku

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
1	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,3122
2	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,2306
3	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,2273
4	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,2205
5	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,2196
6	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,2075
7	"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,1903
8	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,1831
9	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,183
10	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,1403
11	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,1322

12	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,1211
13	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,1204
14	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,1071
15	"82"	Monterzy	0,1049
16	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,0862
17	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywcz	0,0738
18	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,0727
19	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,0635
20	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,0618
21	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,0581
22	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,056
23	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,0556
24	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,0531
25	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,0506
26	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,0434
27	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,0376
28	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,0376
29	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,0334
30	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,0327
31	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,0291
32	"62"	Leśnicy i rybacy	0,0277
33	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,0272
34	"35"	Technicy informatycy	0,0233
35	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,0202
36	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,02
37	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,0163
38	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,0087
39	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0085
40	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,0028
41	"01"	Oficerowie sił zbrojnych	0
42	"03"	Żołnierze szeregowi	0

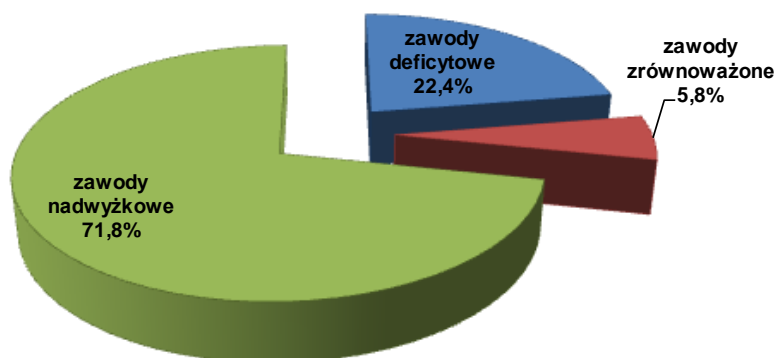
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

W rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wykonanym dla województwa zachodniopomorskiego w I półroczu 2014 roku, wyodrębniono 1 760 zawodów, w których zgłoszono oferty pracy i/lub zarejestrowali się bezrobotni. Wśród tych zawodów znajdowały się 1 263 zawody nadwyżkowe, 395 deficytowych oraz 102 w równowadze. W analizowanym czasie wyszczególniono 123 zawody o oznaczeniu MAX (zawody,

w których nie zarejestrował się w PUP ani jeden bezrobotny, natomiast zostały zgłoszone wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej) i 805 zawodów o oznaczeniu „0” (zawody, dla których nie zgłoszono do PUP wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, natomiast zarejestrowali się bezrobotni).

Wykres 12. Struktura zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie zachodniopomorskim w I półroczu 2014 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

Na koniec czerwca 2014 roku w województwie zachodniopomorskim wyróżniono 12 dużych grup zawodów charakteryzujących się wartością wskaźnika większą, niż 1,1, czyli dla przedziału zawodu deficytowego. Do powyższych grup należą *robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie, sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni, rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby, ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych, pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki, średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny, pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej, pozostali pracownicy obsługi biura, pomoce domowe i sprzętaczki, pracownicy usług ochrony, pracownicy opieki osobistej i pokrewni, pracownicy usług osobistych*. Odnotowano 29 dużych grup o wartości wskaźnika, poniżej 0,9, czyli zawody nadwyżkowe. Najbardziej nadwyżkową dużą grupą zawodów (bez grup gdzie wartość wskaźnika intensywności nadwyżki zawodów wynosiła 0) w I półroczu 2014 roku była grupa *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni (0,0222), specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury (0,0637), średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych (0,0821)*. W I półroczu bieżącego roku wyróżniono jeden zawód zrównoważony: *monterzy*.

Tabela 20. Wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodów w grupach dużych w I półroczu 2014 roku

	Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
deficyt	1	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie,	3,0733

			leśnictwie i rybołówstwie	
	2	"41"	Sekretarki, operatorzy urzędzeń biurowych i pokrewni	2,9444
	3	"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	2,2841
	4	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	2,2382
	5	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	2,0608
	6	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	1,8814
	7	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	1,5737
	8	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	1,5236
	9	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	1,4183
	10	"54"	Pracownicy usług ochrony	1,3939
	11	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	1,2489
	12	"51"	Pracownicy usług osobistych	1,1924
równowaga	13	"82"	Monterzy	1,0427
nadwyżka	14	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,8986
	15	"81"	Operatorzy maszyn i urzędzeń wydobywczych i przetwórczych	0,7046
	16	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,6596
	17	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,6048
	18	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,5929
	19	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,5607
	20	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,5474
	21	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,52
	22	"95"	Sprzedawcy ulicznych i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,5
	23	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,4422
	24	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,4194
	25	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,4191
	26	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,3513
	27	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urzędzeń i pokrewni	0,3332
	28	"62"	Leśnicy i rybacy	0,3096
	29	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,3032
	30	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,2919
	31	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,2846
	32	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,2669
	33	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,2132
	34	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,2113
	35	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1639
	36	"35"	Technicy informatycy	0,1587
	37	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,1411
	38	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0821
	39	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,0637
	40	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,0222
	41	"01"	Oficerowie sił zbrojnych	0
	42	"03"	Żołnierze szeregowi	0

4.1. Zawody deficytowe

Zawód deficytowy, czyli taki, na który na rynku zgłoszone oferty pracy przeważają nad liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie. Zawody te, charakteryzują się wskaźnikiem intensywności deficytu większym od 1,1. W I półroczu 2014 roku w tej grupie znajdowało się 395 zawodów – 22,4% ogólnej liczby zawodów (wzrost w stosunku do 2013 roku o 2,4 pkt proc). Zawód, w którym nie zarejestrował się ani jeden bezrobotny, a zgłoszono oferty pracy nazywa się maksymalnie deficytowym (MAX). W badanym okresie było ich 123. Najwięcej ofert pracy w zawodzie maksymalnie deficytowym zgłoszono dla elektromontera/konserwatora urządzeń dźwignicowych – 18 ofert pracy.

Wśród 30 zawodów charakteryzujących się największym wskaźnikiem intensywności deficytu, najliczniej reprezentowanymi grupami są **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (7 zawodów) oraz **(4) Pracownicy biurowi** (6 zawodów).

Zawodem charakteryzującym się najwyższym wskaźnikiem intensywności deficytu – 73 był robotnik oczyszczania miasta, dla którego w I półroczu 2014 roku zgłoszono 73 oferty zatrudnienia, a zarejestrował się zaledwie 1 bezrobotny.

Tabela 21. Ranking 30 zawodów o największym wskaźniku intensywności deficytu* w województwie zachodniopomorskim w I półroczu 2014 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2014 roku	Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej w I półroczu 2014 roku
1	"961301"	Robotnik oczyszczania miasta	73	1	73
2	"333302"	Pracownik agencji pracy tymczasowej	40	2	80
3	"422201"	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	38,5	2	77
4	"214906"	Inżynier energetyk	30	1	30
5	"961201"	Sortowacz surowców wtórnych	24	1	24
6	"441402"	Archiwista zakładowy	21	1	21
7	"524404"	Telemarketer	20	19	380
8	"341202"	Opiekun osoby starszej*	18,2963	27	494
9	"432102"	Inwentaryzator	15,7143	7	110
10	"713104"	Szpachlarz	15,5	2	31
11	"441290"	Pozostali listonosze i pokrewni	15	2	30
12	"741104"	Elektryk budowlany	15	1	15
13	"818116"	Operator urządzeń przemysłu szklarskiego*	13	1	13
14	"411003"	Pracownik kancelaryjny	11,8333	6	71
15	"721205"	Spawacz metodą MIG	11,8333	6	71
16	"311909"	Technik automatyk	11	1	11
17	"721206"	Spawacz metodą TIG	10,3333	3	31
18	"713208"	Piaskarz	10,2	5	51

19	"531202"	Asystent nauczyciela przedszkola	10,1111	9	91
20	"441101"	Pomocnik biblioteczny	10	1	10
21	"821190"	Pozostali monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	10	4	40
22	"712901"	Monter płyt kartonowo - gipsowych	9,6667	3	29
23	"721204"	Spawacz metodą MAG	9,3571	14	131
24	"634002"	Zbieracz owoców, ziół i innych roślin	8,6957	23	200
25	"941202"	Zmywacz naczyń	8	2	16
26	"343901"	Animator kultury*	7,8889	9	71
27	"522302"	Sprzedawca w branży mięsnej	7,5	6	45
28	"821390"	Pozostali monterzy sprzętu elektronicznego	7,1429	7	50
29	"521101"	Sprzedawca na targowisku / bazarze	7	1	7
30	"541308"	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	7	4	28
Suma			x	171	2 331
Procent z ogółu ofert pracy/bezrobotnych (%)			x	0,26	7,86
Ogółem oferty pracy/bezrobotni			x	64 989	29 649

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

*Uwaga wykaz nie obejmuje zawodów o oznaczeniu MAX, tj. zawodów, w których nie zarejestrował się w PUP ani jeden bezrobotny, natomiast zostały zgłoszone oferty pracy

4.2. Zawody w równowadze

Z zawodem zrównoważonym mamy do czynienia wtedy, gdy na rynku występuje względna równowaga pomiędzy liczbą poszukujących pracy i ofertami pracy w danym zawodzie. Zawody zrównoważone charakteryzują się wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) w granicach 0,9 -1,1. W I półroczu 2014 roku zawody będące w równowadze stanowiły 5,8% (zaledwie o 0,5% więcej niż w 2013 roku).

Najwięcej zawodów charakteryzujących się równowagą na rynku pracy należało do grupy **(3) Technicy i inny średni personel** (27 zawodów) oraz **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (20 zawodów).

Tabela 22. Zawody zrównoważone w województwie zachodniopomorskim w I półroczu 2014 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2014 roku	Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej w I półroczu 2014 roku
1	"514205"	Pracownik solarium	1,1	10	11
2	"834401"	Kierowca operator wózków jezdniowych	1,0962	52	57
3	"712990"	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1,0909	11	12
4	"921201"	Pomocniczy robotnik przy hodowli zwierząt	1,0638	47	50
5	"817290"	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	1,0595	84	89
6	"611306"	Ogrodnik terenów zieleni	1,0594	101	107
7	"228301"	Fizjoterapeuta	1,043	93	97
8	"911207"	Sprzątaczką biurowa	1,0283	389	400

9	"112015"	Dyrektor techniczny	1	1	1
10	"132406"	Kierownik przedsiębiorstwa transportowego	1	1	1
11	"141101"	Kierownik działu w hotelu	1	2	2
12	"142004"	Kierownik supermarketu	1	5	5
13	"214103"	Inżynier utrzymania ruchu	1	3	3
14	"214109"	Specjalista kontroli jakości	1	15	15
15	"214924"	Specjalista do spraw ergonomii i projektowania form użytkowych	1	1	1
16	"233004"	Nauczyciel fizyki i astronomii	1	1	1
17	"234112"	Nauczyciel muzyki w szkole podstawowej	1	1	1
18	"234115"	Nauczyciel przyrody w szkole podstawowej	1	2	2
19	"235306"	Lektor języka włoskiego	1	1	1
20	"235904"	Nauczyciel bibliotekarz	1	2	2
21	"241105"	Specjalista do spraw rachunkowości podatkowej	1	3	3
22	"241390"	Pozostali analitycy finansowi	1	3	3
23	"242204"	Audytora	1	1	1
24	"242402"	Specjalista do spraw rozwoju zawodowego	1	1	1
25	"244102"	Rzeczoznawca majątkowy	1	2	2
26	"251990"	Pozostali analitycy systemowi i specjaliści do spraw rozwoju aplikacji komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	1	2	2
27	"261903"	Asystent sędziego	1	1	1
28	"261905"	Notariusz	1	1	1
29	"265502"	Aktor lalkarz	1	1	1
30	"311290"	Pozostali technicy budownictwa	1	2	2
31	"311690"	Pozostali technicy chemicy i pokrewni	1	1	1
32	"311914"	Technik instrumentów muzycznych*	1	1	1
33	"311923"	Technik technologii materiałów budowlanych	1	1	1
34	"313202"	Maszynista chłodni	1	1	1
35	"313290"	Pozostali operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	1	2	2
36	"313901"	Kontroler robotów przemysłowych	1	1	1
37	"314201"	Laborant nasiennictwa	1	1	1
38	"314405"	Technik technologii żywności - produkcja cukiernicza	1	1	1
39	"325504"	Inspektor ochrony środowiska	1	5	5
40	"331502"	Likwidator szkód	1	1	1
41	"333190"	Pozostali spedytorzy i pokrewni	1	2	2
42	"333990"	Pozostali pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	1	1	1
43	"334101"	Kierownik biura	1	4	4
44	"335390"	Pozostali urzędnicy do spraw świadczeń społecznych	1	2	2
45	"335503"	Technik kryminalistyki	1	1	1

46	"335690"	Pozostali funkcjonariusze służby więziennej	1	2	2
47	"335906"	Inspektor ochrony przeciwpożarowej	1	1	1
48	"343201"	Dekorator sklepów	1	2	2
49	"351201"	Konserwator systemów komputerowych i sieci	1	2	2
50	"351290"	Pozostali technicy wsparcia informatycznego i technicznego	1	3	3
51	"351303"	Operator systemów komputerowych	1	1	1
52	"352110"	Montażysta obrazu	1	3	3
53	"352121"	Technik urządzeń audiowizualnych*	1	1	1
54	"421302"	Pracownik lombardu	1	1	1
55	"431201"	Pracownik do spraw statystyki	1	1	1
56	"432101"	Ekspedient wypożyczalni	1	1	1
57	"441502"	Pracownik do spraw socjalnych	1	2	2
58	"511304"	Przewodnik turystyczny terenowy	1	1	1
59	"514204"	Pedikiurzystka	1	1	1
60	"532101"	Asystentka pielęgnarska	1	2	2
61	"621090"	Pozostali robotnicy leśni i pokrewni	1	6	6
62	"711901"	Montażysta dekoracji	1	3	3
63	"712404"	Termoizolator	1	2	2
64	"712608"	Monter sieci ciepłych	1	2	2
65	"712613"	Monter systemów rurociągowych*	1	1	1
66	"712903"	Monter żaluzji	1	2	2
67	"713207"	Malarz lakiernik wyrobów metalowych	1	4	4
68	"713303"	Kominiarz*	1	3	3
69	"723301"	Mechanik / konserwator urządzeń do napełniania i opróżniania zbiorników	1	1	1
70	"723302"	Mechanik / konserwator urządzeń dźwignicowych	1	2	2
71	"723315"	Monter / konserwator urządzeń przeciwpożarowych	1	1	1
72	"731808"	Rękodzielnik wyrobów włókienniczych*	1	1	1
73	"732304"	Operator maszyn introligatorskich	1	3	3
74	"753490"	Pozostali tapiczerzy i pokrewni	1	1	1
75	"811405"	Operator urządzeń do produkcji elementów z betonu komórkowego	1	1	1
76	"812102"	Hartownik	1	1	1
77	"814302"	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	1	8	8
78	"815103"	Operator przewijarek i skręcarek nitok	1	2	2
79	"815701"	Operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów	1	3	3
80	"817202"	Operator pilarek do pozyskiwania tarcicy	1	5	5

81	"818302"	Operator urządzeń do mycia, napełniania i zamykania butelek	1	1	1
82	"818901"	Operator urządzeń do paletyzacji	1	3	3
83	"821901"	Konfeksjoner wyrobów gumowych	1	3	3
84	"834104"	Operator ciągników zrywkowych do zrywki podwieszanej	1	1	1
85	"911101"	Pomoc domowa	1	10	10
86	"912101"	Maglarz	1	1	1
87	"912901"	Czyszciciel basenów pływackich	1	1	1
88	"962301"	Odczytywacz liczników	1	1	1
89	"513202"	Barman	0,9909	110	109
90	"712703"	Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	0,96	25	24
91	"722301"	Frezer	0,9459	37	35
92	"331301"	Księgowy	0,9444	162	153
93	"713103"	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	0,9375	32	30
94	"332302"	Zaopatrzeniowiec	0,9318	44	41
95	"751104"	Rozbieracz - wykrawacz	0,9277	83	77
96	"314406"	Technik technologii żywności - produkcja koncentratów spożywczych	0,9091	11	10
97	"912102"	Pracznica	0,9062	32	29
98	"441203"	Listonosz	0,9048	63	57
99	"713205"	Lakiernik wyrobów drzewnych	0,9	10	9

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01, Załącznik 3.

4.3. Zawody nadwyżkowe

Zawód nadwyżkowy występuje w momencie, gdy na rynku przeważa liczba poszukujących pracy w danym zawodzie nad ofertami pracy. Zawody nadwyżkowe charakteryzują się wskaźnikiem intensywności nadwyżki mniejszym od 0,9. W I półroczu 2014 roku zawody nadwyżkowe stanowiły 71,8% (mniej o 2,3 pkt proc. w stosunku do II półrocza poprzedniego roku).

Wśród zawodów nadwyżkowych, występują także zawody maksymalnie nadwyżkowe, co oznacza, że w tych zawodach nie zgłoszono żadnej oferty pracy, natomiast zarejestrowali się bezrobotni. Dla tej grupy wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi „0” i w I półroczu 2014 roku odnotowano 805 takich zawodów. Najliczniejsze zawody wśród maksymalnie nadwyżkowych należały do grupy **(2) Specjaliści** (199 zawodów), **(3) Technicy i inny średni personel** (166 zawodów), **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (148 zawodów) oraz **(8) Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** (153 zawody). Największa liczba bezrobotnych zarejestrowała się w zawodzie: socjolog (186 osób), żołnierz szeregowy (172 osoby), technik mechanizacji rolnictwa (150 osób).

Tabela 25 przedstawia ranking 30 zawodów o największym wskaźniku intensywności nadwyżki zawodu w I półroczu 2014 roku w województwie zachodniopomorskim.

Zarejestrowani bezrobotni skupieni byli przede wszystkim w dwóch wielkich grupach zawodów **(3) Technicy i średni personel** (9 zawodów), **(2) Specjaliści** (12 zawodów). Na pierwszym miejscu listy znalazł się mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych. Jest to zawód najbardziej nadwyżkowy, dla którego wskaźnik intensywności nadwyżki wyniósł 0,0031, tj. na 1 ofertę pracy zarejestrowanych było 321 bezrobotnych w tym zawodzie.

Tabela 23. Ranking 30 zawodów o największym wskaźniku intensywności nadwyżki* w województwie zachodniopomorskim w I półroczu 2014 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2014 roku	Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej w I półroczu 2014 roku
1	"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych*	0,0031	321	1
2	"331403"	Technik ekonomista*	0,0036	1116	4
3	"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	0,0042	473	2
4	"251902"	Specjalista zastosowań informatyki	0,0115	87	1
5	"242217"	Specjalista administracji publicznej	0,0127	158	2
6	"263102"	Ekonomista	0,013	771	10
7	"314207"	Technik rolnik*	0,0132	379	5
8	"235107"	Pedagog	0,0153	393	6
9	"213205"	Inżynier rolnictwa	0,0154	65	1
10	"314202"	Technik architektury krajobrazu*	0,0164	61	1
11	"633001"	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	0,0167	60	1
12	"352203"	Technik telekomunikacji*	0,0169	59	1
13	"000000"	Inny zawód lub brak zawodu	0,0177	16958	300
14	"314204"	Technik hodowca zwierząt	0,0182	55	1
15	"213105"	Biolog	0,0233	43	1
16	"311590"	Pozostali technicy mechanicy	0,0244	41	1
17	"818206"	Palacz kotłów parowych	0,025	40	1
18	"241306"	Specjalista do spraw finansów	0,0263	76	2
19	"611390"	Pozostali ogrodnicy	0,0263	76	2
20	"315105"	Technik mechanik okrętowy*	0,0267	75	2
21	"343204"	Plastyk*	0,0267	75	2
22	"723390"	Pozostali mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	0,027	74	2
23	"242390"	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0,0294	34	1
24	"211402"	Geograf	0,0303	33	1
25	"216201"	Architekt krajobrazu	0,0312	32	1
26	"261990"	Pozostali specjaliści z	0,0316	95	3

		dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani			
27	"422103"	Technik obsługi turystycznej*	0,0328	61	2
28	"242222"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,0333	150	5
29	"613003"	Rolnik*	0,0343	233	8
30	"713101"	Malarz - tapeciarz*	0,0348	115	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01, Załącznik 3.

*Uwaga wykaz nie obejmuje zawodów maksymalnie nadwyżkowych, tj. zawodów, dla których nie zgłoszono do PUP żadnej oferty pracy, natomiast zarejestrowali się bezrobotni

5. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiatach

Najczęściej powtarzające się zawody deficytowe na lokalnych rynkach pracy w I półroczu 2014 roku to m.in.: robotnik gospodarczy, pomoc kuchenna, pozostali pracownicy obsługi biurowej, konserwator budynków, przedstawiciel handlowy, kasjer biletowy, opiekunka dziecięca, recepcjonista. Do zawodów z największym wskaźnikiem nadwyżki w powiatach należały: ekonomista, technik ekonomista, pedagog, murarz, ślusarz, krawiec.

Tabela 24. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiatach województwa zachodniopomorskiego w I półroczu 2014 roku

Powiat	Kod zawodu	Zawód deficytowy	Wskaźnik intensywności deficytu zawodu	Kod zawodu	Zawód nadwyżkowy	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodu
Białogardzki	"921101"	Pomocniczy robotnik polowy	16,3704	"931301"	Robotnik budowlany	0,0909
	"531190"	Pozostali opiekunowie dziecięcy	9	"752205"	Stolarz*	0,0714
	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	6,1	"832203"	Kierowca samochodu osobowego	0,0588
	"412001"	Sekretarka	6	"911207"	Sprzątaczką biurowa	0,04
	"912202"	Operator myjni	6	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0156
Choszczeński	"341202"	Opiekun osoby starszej*	24	"411004"	Technik prac biurowych*	0,0769
	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	14,6667	"722204"	Ślusarz*	0,0761
	"515303"	Robotnik gospodarczy	11,6364	"834101"	Kierowca ciągnika rolniczego	0,0625
	"817290"	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	8,5	"711202"	Murarz*	0,0417

Powiat	Kod zawodu	Zawód <u>deficytowy</u>	Wskaźnik intensywności <u>deficytu</u> zawodu	Kod zawodu	Zawód <u>nadwyżkowy</u>	Wskaźnik intensywności <u>nadwyżki</u> zawodu
	"431101"	Asystent do spraw księgowości	6	"753105"	Krawiec*	0,0333
Drawski	"962990"	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	53,8	"723307"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,0667
	"821201"	Monter aparatury rozdzielczej i kontrolnej energii elektrycznej	18	"311504"	Technik mechanik*	0,0556
	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	7,75	"334306"	Technik administracji*	0,0556
	"711501"	Cieśla*	6	"621002"	Robotnik leśny	0,0426
	"712501"	Monter / składacz okien	6	"722204"	Ślusarz*	0,0424
		"325905"	Opiekunka dziecięca*	13	"512002"	Kucharz małej gastronomii*
Goleniowski	"814301"	Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych	11	"962990"	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0556
	"432190"	Pozostali magazynierzy i pokrewni	8	"621002"	Robotnik leśny	0,0256
	"334306"	Technik administracji*	4,1	"752190"	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	0,025
	"341201"	Asystent osoby niepełnosprawnej*	4	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	0,0208
		"341203"	Opiekun w domu pomocy społecznej*	13	"514101"	Fryzjer*
Gryficki	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	12,1	"713102"	Malarz budowlany	0,0952
	"911203"	Pokojowa	6,4375	"711503"	Stolarz budowlany	0,0556
	"531190"	Pozostali opiekunowie dziecięcy	6	"712601"	Hydraulik	0,0417
	"522304"	Sprzedawca w branży spożywczej	5	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,0217
		"341203"	Opiekun w domu pomocy społecznej*	11	"723105"	Mechanik samochodów osobowych
Gryfiński	"522303"	Sprzedawca w branży przemysłowej	5	"351203"	Technik informatyk*	0,0526

Powiat	Kod zawodu	Zawód <u>deficytowy</u>	Wskaźnik intensywności <u>deficytu</u> zawodu	Kod zawodu	Zawód <u>nadwyżkowy</u>	Wskaźnik intensywności <u>nadwyżki</u> zawodu
	"722301"	Frezer	5	"712904"	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	0,0455
	"522304"	Sprzedawca w branży spożywczej	4	"753105"	Krawiec*	0,0345
	"712903"	Monter żaluzji	4	"311204"	Technik budownictwa*	0,025
Kamieński	"711502"	Cieśla szalunkowy	20	"622301"	Rybak rybołówstwa morskiego	0,2
	"422401"	Recepcjonista hotelowy	13	"751201"	Cukiernik*	0,2
	"932990"	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	6	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	0,2
	"515303"	Robotnik gospodarczy	5,5625	"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,1429
	"334306"	Technik administracji*	5	"711202"	Murarz*	0,1
Kołobrzeski	"941101"	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	30	"722204"	Ślusarz*	0,0444
	"833101"	Kierowca autobusu	7	"711202"	Murarz*	0,0423
	"523002"	Kasjer handlowy	6,8	"331403"	Technik ekonomista*	0,0417
	"712202"	Glazurnik	5	"263102"	Ekonomista	0,04
	"523001"	Kasjer biletowy	4	"753303"	Szwaczka	0,0714
Miasto Koszalin	"751190"	Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	54	"343204"	Plastyk*	0,04
	"332101"	Agent ubezpieczeniowy	42	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0319
	"242309"	Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	25	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,0294
	"222101"	Pielęgniarka	20,5	"311204"	Technik budownictwa*	0,0227
	"524404"	Telemarketer	18	"263102"	Ekonomista	0,0161
Koszaliński	"962990"	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	11,5455	"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	0,0909
	"921101"	Pomocniczy robotnik polowy	9,1667	"522305"	Technik handlowiec*	0,04
	"513202"	Barman	9	"751204"	Piekarz*	0,0345

Powiat	Kod zawodu	Zawód <u>deficytowy</u>	Wskaźnik intensywności <u>deficytu</u> zawodu	Kod zawodu	Zawód <u>nadwyżkowy</u>	Wskaźnik intensywności <u>nadwyżki</u> zawodu
	"711606"	Układacz nawierzchni drogowych	6	"722204"	Ślusarz*	0,0141
	"228301"	Fizjoterapeuta	4	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0067
Łobeski	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	13	"411004"	Technik prac biurowych*	0,1
	"621090"	Pozostali robotnicy leśni i pokrewni	10	"751201"	Cukiernik*	0,0909
	"515303"	Robotnik gospodarczy	7,1951	"753105"	Krawiec*	0,0556
	"931205"	Robotnik drogowy	3,75	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,0303
	"751103"	Przetwórcza ryb	3,5	"751204"	Piekarz*	0,0244
Mysliborski	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	12	"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych*	0,05
	"711101"	Konserwator budynków	10	"711202"	Murarz*	0,0448
	"515303"	Robotnik gospodarczy	7,8261	"722204"	Ślusarz*	0,0349
	"712904"	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	7	"753105"	Krawiec*	0,0345
	"931205"	Robotnik drogowy	7	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0227
Policki	"751104"	Rozbieracz - wykrawacz	16,6667	"235107"	Pedagog	0,0667
	"411003"	Pracownik kancelaryjny	12	"721306"	Błacharz samochodowy*	0,0625
	"531190"	Pozostali opiekunowie dziecięcy	11	"932101"	Pakowacz	0,0476
	"961201"	Sortowacz surowców wtórnych	10	"752205"	Stolarz*	0,04
	"712302"	Sztukator	8	"722204"	Ślusarz*	0,038
Pyrzycki	"711101"	Konserwator budynków	12	"721207"	Spawacz ręczny gazowy	0,0833
	"412001"	Sekretarka	10	"711503"	Stolarz budowlany	0,0769
	"411004"	Technik prac biurowych*	8	"351203"	Technik informatyk*	0,0625
	"341202"	Opiekun osoby starszej*	6	"751204"	Piekarz*	0,0625
	"411003"	Pracownik kancelaryjny	6	"711202"	Murarz*	0,0172

Powiat	Kod zawodu	Zawód <u>deficytowy</u>	Wskaźnik intensywności <u>deficytu</u> zawodu	Kod zawodu	Zawód <u>nadwyżkowy</u>	Wskaźnik intensywności <u>nadwyżki</u> zawodu
Sławieński	"325402"	Technik masażysta*	9	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	0,0811
	"712202"	Glazurnik	6	"622301"	Rybak rybołówstwa morskiego	0,0625
	"833101"	Kierowca autobusu	6	"722204"	Ślusarz*	0,0625
	"541906"	Ratownik wodny zawodowy	5,5	"751204"	Piekarz*	0,0476
	"911203"	Pokojowa	5,25	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,0435
Stargardzki	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	59,5	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	0,02
	"524404"	Telemarketer	9	"311204"	Technik budownictwa*	0,0179
	"531190"	Pozostali opiekunowie dziecięcy	7,6667	"263102"	Ekonomista	0,0175
	"515303"	Robotnik gospodarczy	7,2745	"331403"	Technik ekonomista*	0,0119
	"334390"	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	7	"722204"	Ślusarz*	0,0093
Szczeciński	"611306"	Ogrodnik terenów zieleni	20	"753105"	Krawiec*	0,0517
	"712202"	Glazurnik	17	"263102"	Ekonomista	0,04
	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	11,0833	"713102"	Malarz budowlany	0,0294
	"241202"	Doradca finansowy	9	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	0,0244
	"921401"	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	7,5	"331403"	Technik ekonomista*	0,0081
Świdwiński	"441990"	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	17	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	0,0455
	"814208"	Operator wtryskarki	16	"722204"	Ślusarz*	0,0323
	"818990"	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	15	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,0312
	"515303"	Robotnik gospodarczy	12,0444	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0159

Powiat	Kod zawodu	Zawód <u>deficytowy</u>	Wskaźnik intensywności <u>deficytu</u> zawodu	Kod zawodu	Zawód <u>nadwyżkowy</u>	Wskaźnik intensywności <u>nadwyżki</u> zawodu
	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	9,5	"331403"	Technik ekonomista*	0,0125
Miasto Świnoujście	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	24	"911206"	Salowa	0,1667
	"712401"	Monter izolacji budowlanych*	20	"931301"	Robotnik budowlany	0,1579
	"523002"	Kasjer handlowy	9	"832203"	Kierowca samochodu osobowego	0,1429
	"751105"	Rzeźnik - wędliniarz*	6	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,0769
	"911203"	Pokojowa	4,2	"514101"	Fryzjer*	0,0476
Walecki	"962990"	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	49	"751201"	Cukiernik*	0,0476
	"332203"	Przedstawiciel handlowy	22,5	"711202"	Murarz*	0,0435
	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	9	"263102"	Ekonomista	0,0303
	"515303"	Robotnik gospodarczy	5,5909	"311204"	Technik budownictwa*	0,027
	"243305"	Specjalista do spraw sprzedaży	5	"722204"	Ślusarz*	0,0159
Miasto Szczecin	"524404"	Telemarketer	88	"753105"	Krawiec*	0,0236
	"713208"	Piaskarz	41	"311504"	Technik mechanik*	0,0217
	"541308"	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	28	"263102"	Ekonomista	0,0176
	"524403"	Sprzedawca na telefon	26	"235107"	Pedagog	0,0096
	"961302"	Robotnik placowy	24,5	"331403"	Technik ekonomista*	0,0032

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS-01, Załącznik 3

Wnioski

W oparciu o sporządzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizę rejestracji bezrobotnych oraz ofert pracy zgłoszonych w powiatowych urzędach pracy w województwie zachodniopomorskim w I półroczu 2014 roku, nasuwają się następujące wnioski:

- W badanym okresie odnotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych o 9,4%.

- Kobiety stanowiły 51,1% wszystkich bezrobotnych. W porównaniu z czerwcem 2013 roku liczba bezrobotnych kobiet zmalała o 4 710 osób, z kolei udział w zbiorowości bezrobotnych zmniejszył się o 2,7 pkt proc.
- W strukturze bezrobocia według zawodów należy podkreślić duży udział **7** grupy – **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** oraz znikomy udział grupy pierwszej – **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy**. Marginalny charakter ma również wielkość bezrobocia w grupie **0 – Siły zbrojne**.
- Bezrobotne kobiety w I półroczu 2014 roku najczęściej legitymowały się zawodem z grupy **(5) Pracownicy usług i sprzedawcy** – 12 573 osoby (1/4 z ogólnej liczby bezrobotnych kobiet).
- W I półroczu 2014 roku najwięcej bezrobotnych rejestrowano w grupach zawodów: **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 13 286 osób i **(5) Pracownicy usług i sprzedawcy** – 10 186 osób.
- Biorąc pod uwagę bezrobotne kobiety według wielkich grup zawodów, najwięcej w I półroczu 2014 roku zarejestrowano do grupy: **(5) Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** – 7 448 osób, **(2) Specjaliści** – 3 967 osób oraz **(3) Technicy i inny średni personel** – 3 669 osób.
- Na koniec I półrocza 2014 roku najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby niegdyś zatrudnione w sekcji **przetwórstwo przemysłowe** (8,6 tys. osób), w dalszej kolejności zaś w sekcji **handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle** (8,1 tys. osób).
- Według informacji ze sporządzanych co miesiąc sprawozdań MPiPS-01 wynika, że od stycznia do czerwca 2014 roku w urzędach pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego zarejestrowano w sumie blisko 30 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.
- Wzrost liczby zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w I półroczu 2014 roku zaobserwowano w 7 grupach zawodów największy w grupie **(7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** o 1 137 ofert. Spadek w liczbie wakatów notowano w grupie **(2) Specjaliści**, wynosił 17 ofert.
- W rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wykonanym dla województwa zachodniopomorskiego w I półroczu 2014 roku, wyodrębniono 1 760 zawodów, w których zgłoszono oferty pracy i/lub zarejestrowali się bezrobotni. Wśród tych zawodów znajdowało się 1 263 zawody nadwyżkowe, 395 deficytowych oraz 102 w równowadze.
- Zawodem charakteryzującym się najwyższym wskaźnikiem intensywności deficytu – 73 był robotnik oczyszczania miasta, dla którego w I półroczu 2014 roku zgłoszono

73 oferty zatrudnienia, a zarejestrował się zaledwie 1 bezrobotny. Inne zawody deficytowe w województwie zachodniopomorskim to, m.in.: inżynier energetyk, szpachlarz, spawacz metodą MIG.

- Na pierwszym miejscu listy zawodów nadwyżkowych znalazł się mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych. Jest to zawód najbardziej nadwyżkowy, dla którego wskaźnik intensywności nadwyżki wyniósł 0,0031, tj. na 1 ofertę pracy zarejestrowanych było 321 bezrobotnych w tym zawodzie. Również wysokim wskaźnikiem intensywności nadwyżki charakteryzowały się zawody: mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych (technik ekonomista 4 oferty pracy, 1 116 bezrobotnych, wskaźnik – 0,0036, technik żywienia i gospodarstwa domowego 2 oferty pracy 473 bezrobotnych, wskaźnik – 0,0042).